

MAGYAR LÁDA

HUNGARIA

Nagys. Kozma András úrnak

BUDAPEST
VI., Vilmos császár-út 55.

Főszerkesztő és szerkesztésért felelős:
dr Paál Árpád

Laptulajdonos: SZENT LÁSZLÓ NYOMDA R.-T.
Felelős igazgató: FOLLMANN GÉZA
Törvényezéki bej. szám: Tr. B. 11/11. Jun. 1938.

Főmunkatárs: **dr Gyárfás Elemér**

Meghalt a pápa...

Rómában február 12-ére fényes ünnepségre készültek. Négyezer jubileumra: e napon van XI. Pius pápává koronázásának 17-ik évfordulója, előtte való napon a lateráni szerződésnek 10 éves fordulója; ezidén tölti be püspökké szentelésének 20-ik évfordulóját és ennek az évnek a végével lett volna áldozópapságának 60 éves jubileuma is. Nem csoda, hogy ennek az ünnepségnek nagynak és fényesnek kellett volna lennie.

De Krisztus, a Király enél is fényesebbet szánt hűséges földi helytartójának, a Krisztus-Király pápájának: Koronázási évforduló helyett — új koronázást mennyei országában; a dicsőségesen viselt tiara után az örök jutalom koronáját az égben. XI. Pius pápa szíve két nappal a jubileumi ünnepségek előtt megszűnt dobogni; imádságban, szent munkában és szenvedésben megérett lelke visszazállt mennyei Urához.

Könnyes szemmel, meghatódott lélekkel álljuk körül az Egyház fejének, ennek a nagy pápának a ravatalát.

Aki figyelte ennek a Nagy Embernek, ennek a szent pápának 17 éves pontifikátusát, aki egyszer is hallotta szelíd szavát, de főképpen, aki láthatta őt és megcsókolhatta kezét, annak lehetetlen meg nem siratnia távozását. Hiszen a mai idők szellemi forrongásai közepette ő volt az örök igazságoknak Istentől rendelt világító tornya; ebben az anyagias és anyagelvű világban — a lélek és szellem megtévesztője; ebben a békétlenkedő világban — Krisztus békéjének apostola. — Kétségtelenül korunk legnagyobb embere, akire mindenki szent megilletődéssel és tisztelettel tekintett. Krisztus személyének, szellemének, országá-

nak képviselője — és olyan kiváló képviselője közöttünk. Csak természetes, hogy minden katolikus szív önkéntelenül megrendül távozásán.

De amikor lélekben megrendülten tekintünk ma az Örök Város felé, hálaimát is mondunk Krisztusnak, hogy nagy időkben ilyen nagy embert rendelt szent Egyháza élére. Ki tudná kiszámítani azt a sok áldást, amelyet ez a 17 évi pontifikátus jelent: a lelkek megszentelése terén, Isten országának, az igazságnak, a békének és igazi lelki kulturának terjedése terén. Ebben a gyászos és mégis olyan ünnepélyes pillanatban, megköszönjük a Gondviselő Istennek mindazt, amit a világnak XI. Pius pápa által adott.

A pápa ravatala is elmúlt jelent. Mégis az egymásután következő pápák koporsója csodálatos erőnek és életnek a hirdetője is. Krisztus éltető lehellete lebeg itt a vatikáni templom kriptája felett. Pápák jönnek, pápák meghalnak... És a pápaság örökké él azon a kősziklán,

amelyre Krisztus állította. 17 évig XI. Pius pápa állott őrt e megingathatatlan sziklán. Ma reggel örváltás volt. Krisztus Király magához szelídítette hűséges helyettesét, hogy mást állítsen helyébe. Olyan jól esik a pápa halálában... a pápaság halhatatlanságát is meglátnunk — és ezzel magunkat megvigasztalnunk...

Legyen áldott a távozó nagy Órállónak emléke. Nem halt meg számunkra: a szellem, amelyet lehelt, intézményei, amelyeket létesített örökké élni fognak. És ő maga, az Örök Király színe előtt, nem fog megfélekedni a földön küzdő Istenországáról.

† XI. Pius pápa

Pénteken hajnalban meghalt XI. Pius pápa

„Békét!... Békét!...” sóhajtotta halála percében a Szentatya és utolsó kézmozdulatával is áldást osztott környezetére. — Pacelli bíboros mint Camerlengo intézi az Egyház legsürgősebb ügyeit a pápai trón betöltéséig

Pénteken reggel rövid távirati hír futott szét a világban. Az új kor modern technikai eszköze, a rádió felvette a hírt és szinte percek alatt a világ legtávolabbi sarkába is elvitte. A híradás csak ennyit mondott: **Őszentsége XI-ik Pius pápa pénteken reggel 5 óra 31 perckor elhunyt. A haldoklók szentségét Lauri bíboros adta fel a Szentatyának**

Orvosi jelentések a pápa csütörtöki egészségi állapotáról

Rómából jelentik: Már csütörtökön elterjedt a hír, hogy XI. Pius pápa egészségi állapota változatlanul ismét rosszabbodott. Csütörtökön délben a Szentatya asztmatikus rohamot kapott, elvesztette eszméletét és csak háromnegyed óra múlva tért magához.

A csütörtök este kiadott közlemény szerint Őszentsége állapotában újból rosszabbodás állott be. A pápa környezetében nagy bizonytalanság uralkodik arra nézve, hogy Őszentsége részt tud-e venni az állam és az egyház kibékülésének szombati nagy ünnepségein és koronázásának vasárnapi évfordulóján. Az ünnepségre egyébként 200 olasz püspök és 40 bíboros érkezését jelezték. A bíborosok és püspökök egy része már meg is érkezett Rómába.

Később újabb jelentés jelezte: nem valószínű, hogy Őszentsége részt tud-e venni az ünnepségeken és a pápa szózatát Pacelli bíboros fogja felolvasni a bíborosok testülete előtt. Csütörtökön a pápa egészségéért háromnapos ájtatosságot rendeltek el Rómában.

A csütörtök éjjel kiadott orvosi jelentés így hangzott: „A pápa 3 hete fekszik bronchitisben. Csütörtök reggel 9 órakor érte az első súlyos asztmaroham. Délután ismét asztmatikus rohama volt, elvesztette eszméletét és csak háromnegyed óra múlva tért magához. Mivel az a veszély fenyegetett, hogy tüdőgyulladás lép fel a pápa az éjszakát egy karszékben töltötte. Három orvosprofesszor állandóan Őszentsége mellett tartózkodik.”

Békét!... békét!...

Vatikánvárosból jelentik: A Szentatya utolsó pillanatáig öntudatánál volt és együtt végezte imádságát a környezetében tartózkodó egyházi férfakkal. **Kezének utolsó mozdulatával áldást adott a körülállókra. Ratti kormányzót azonnal értesítették a pápa haláláról, aki több egyházi férfi kíséretében a Szentatya haláloságyához érkezett. A Szentatya utolsó pillanataiban Milani orvosprofesszor volt jelen, míg a halál hírére Gonfalonieri titkos kamarás közölte Pacelli bíborossal. Pacelli a hír vétele után azonnal a pápa lakosztályába sietett. 7 óra előtt 5 perccel megkondultak a Szent Péter-bazilika harangjai, jelezve, hogy XI. Pius pápa, Krisztus földi helytartója eltávozott az élők sorából.**

Bár a pápa már hosszabb idő óta betegeskedett, halálának híre mégis mindenkit meglepett. Az éjszakát nyugodtan töltötte, egyrészt alva és az állandóan mellette tartózkodó Milani és Bonanome orvostanárok eltávoztak a betegágytól, ahol csak Rocchi doktor maradt. A végső fordulat 4 órakor következett be. Rocchi doktor azonnal kezelésbe alá vette és ugyanakkor gépkocsit küldött Milani professzorért. Milani professzor, aki bár maga is beteg nyomban a pápa lakosztályába sietett. Megérkezett Pacelli bíboros és több más vatikáni méltóság is. Amikor az orvosok megállapították a bekövetkezett halált, a Szent Péter-templom gyóntatóin kívül mindenki elhagyta a ter-

met. Ekkor hat nemes testőr lépett be a pápa holttestemé mellé.

A pápa utolsó szavai ezek voltak:
— Pace, pace...

„A pápa valóban meghalt”

Rómából jelentik: XI. Pius pápa halálával Pacelli bíboros, már nem államtitkár,

Ratti Achilles, a későbbi XI. Pius papi élete — pápáváválasztásáig

XI. Pius pápa, családi nevén Ratti Achilles, Desio városkában született 1857 március 31-én. Családfáját a XI-ik századig vezetik vissza. Ősei S. Nazario, della Bicocca és della Gomba büszke urai voltak. „nevezetes személyiségek, kik nagy hasznára voltak a hazának és az államnak és különösen kiténtek a fegyverforgatásban.” Amikor a vad idők elsöpörték az ősi fészket, az 1240-ben alapított Cherasco városában telepedtek le és lettek kiváló polgárai annak a városnak, mely büszkén hirdeti ma is címerében, hogy *Urbs firmissima pacis*.

A Ratti-család később az ipari pályán tűnt ki. Achilles Atyja, Ratti Ferenc selyemszövő volt. Öt gyermeke közül ma már a pápán kívül csak Fermo és Camilla él. A család az apa halála után Milanóba költözött, ahol 1916-ban meghalt az anya is. A

és mint Camerlengo intézi a legsürgősebb ügyeket.

Róma lakossága a halálhír vétele után nagy tömegekben özönlött a Vatikán felé. Az *Osservatore Romano* fél 9 órakor gyászkeretes különkiadásban jelentette a pápa halálát. Pacelli bíboros mint Camerlengo, az ősi szokások szerint belépett a pápa halottaszobájába, levette a halott arcáról a leplet és háromszor nevének szolgáltotta XI. Pius. Ezután egy kis ezüstkalapáccsal háromszor érintette a pápa homlokát. Majd a jelenlevőkhöz fordulva, ezt mondta:

— A pápa valóban meghalt!

Pacelli bíboros ezután elmondotta a De Profundis, majd magáhozvett a halászgyűrűt és a pápai bullák pecsétnyomóját.

A Szentatya halálának híre a külföldön

Budapestről jelentik: Serédi Jusztinián bíboros-hercegprímás már értesítést kapott a Szentatya haláláról. A mai napon keltezett pástorlevelében hivatalos gyászt rendelt el az új pápa megválasztásáig.

A hercegprímás egyébként részt fog venni a pápaválasztáson is.

Párizsból jelentik: A Szentatya halála nagy meglepetést keltett Párizsban. A külügyminisztériumban egész éjjel virrasztottak és várták a Rómából érkező híreket. Valamennyi párizsi lap különkiadásban jelentette a pápa halálát. Mértékadó körök véleménye szerint, a pápa halála a legsúlyosabb helyzetben következett be, amikor éppen a spanyol kérdés érkezett döntő pillanathoz. Mértékellen erkölcsi tekintélyével sokat jelenthetet volna XI. Pius személye, aki mindig a béke nagy apostola volt.

Londonból jelentik: A londoni lapok is különkiadásban számoltak be Krisztus földi helytartójának haláláról. A *Daily Telegraph* kiemeli, hogy XI. Pius egyike volt a lelkiválóbb egyháziaknak és állandóan elítélte azt a szélső nacionalizmust, amely gyűlöletet szított a nemzetek között.

Még szombaton éjszaka is dolgozott a beteg egyházió

Rómából jelentik: A pápa még a múlt hét szombat éjszakáját, gyengélkedése dacára is, átdolgozta. Szombaton éjszaka írta meg azt a nagyfotosszerű beszédét, amelyet a lateráni szerződés 10 éves fordulóján akart elmondani. Ennek a beszédnek rendkívüli nagy világpolitikai jelentősége lett volna, mert annakidején Őszentsége Chamberlainnel megállapodott, hogy a világ közvéleményéhez felhívást fog kibocsátani a világ örült fegyverkezése ellen.

pápa öccse milánói selyemgyáros.

Ratti Achilles, az erős szervezetű, izmos, derült kedélyű, eszes, vallásos fiú csakhamar a milánói papnöveldébe került, ahonnan Rómába küldötték a Collegio Lombardino-ba. Ő volt az első, aki Sualdi növendéktársával, a későbbi palermói érsekkel egyetemben megszerezte az újonnan alapított Szent Tamás-Akadémián a filozófia, teológia és egyházjog hármass doktorátusát.

Ratti Achillest 1879 szeptember 20-án szentelték pappá; első szentmiséjét Szent Péter sírja fölött mutatta be. Első állomása a milánói szeminárium volt, ahol a héber nyelv mellett a dogmatikát és retorikát tanította.

Tanárkodása mellett csakhamar talált magának lelkipásztorokodási munkát. Amikor a Coenaculum apácai Milanóban házat

alapítottak, a ház káplánja Ratti lett, aki itt kezdte meg és folytatta harminc éven át apostolkodását. Megalapította a Katolikus Tanítók Egyesületét, a milánói főúri hölgyek, középosztályú nők és munkásleányok kongregációját, összehozta és pasztorálta a milánói kéményseprőinasokat, azután a főiskolai hallgatókat. Már aligazgatója volt a milánói híres Ambrosiana-könyvtárnak, amikor elvállalta a milánói német kolónia pasztorációját is. Ő vetette fel a nemrég megalapított milánói katolikus egyetem gondolatát is.

Ratti Achilles 1888-ban került mint *scriptor* az *Ambrosiana-könyvtárba*, amelyben azután húsz évnél hosszabb időt töltött.

A milánói híres Ambrosiana-könyvtárt így írja le Pogány Kázmér XI. Pius pápa életrajzában:

A Bibliotheca Ambrosiana Milanó kel-
lő közepén, San Sepolcro temploma mellett, a világhírű székesegyház közelében áll. Legelsőrendű kulturális nevezetesség ez a könyvtár, mert ezt lehet tekinteni a világ első nyilvános könyvtárának. A renaissance máig is egész régi állapotában megmaradt legnevezetesebb könyvtárának, a firenzei Laurentianának könyvei még elmozdíthatatlanok, mert láncsal vannak a polcokhoz erősítve. Viszont a Bibliotheca Vaticana Rómában, valamint a Bibliotheca Marciana Velencében csak az újabb időben nyílt meg a nagyközönségnek.

A vatikáni könyvtárnak, a világ ez egyik legrégebbi és leggazdagabb könyvtárának élére Ratti Achillest XV. Benedek pápa 1914 október 28-án hívta meg nagy szerencséjére a tudományos világnak, mert az új prefetto egyénisége lehetővé tette, hogy a háború borzalmai közepette is zavartalanul használhassák a kutatók a vatikáni könyvtár páratlan kincseit. És ha a személyes kutatásnak útját állotta az ellenséges hatalmak gyűlölködése, Ratti Achilles a nunciaturák útján állandóan és tetszés szerint küldötte szét a kért kéziratok fényképmásolatait. Mivel Ratti maga is szenvedélyes kéziratkutató és paleografus volt, minden erővel azon volt, hogy a vatikáni paleografiai akadémia zavartalanul működjék, sőt a német Kattenbach ferenczrendi szerzetes is megmaradhott az akadémia élén és vizsgáztathatta tanártársaival, köztük Ratti prefettoval egyetemben az intézetnek válogatott tudósok indult növendékeit.

Mint prefektusnak nagy hasznára vált majdnem az egész tudományos világot átfogó személyes ismeretköre. Hiszen amellet, hogy mint milánói és vatikáni prefektus mindenkivel a legszívélyesebben érintkezett, maga is szorgalmas látogatója volt az európai nagy városoknak és mivel anyanyelvén kívül pompásan beszélt németül, angolul és franciául, a külföldi könyvtárakat is rendre tanulmányozta. Többször járt Berlinben, Párizsban, Londonban, Münchenben. Bécsbe 1891-ben kísérte a pápai ablegátust és ekkor kapta I. Ferencz József királytól a Ferencz József-rend lovagkeresztjét. Bécsben 1920 április havában, amikor a Don Bosco-ifjúsági otthon alapkövét letették, ő mondotta a német szentbeszédet.

Ratti maga is úgy gondolta, hogy a vatikáni könyvtárból már csak a temetőbe viszik és egészen boldog volt az öreg fölírásai csendes, tudományos világában. De nem úgy történt. A háború javában tombolt, amikor XV. Benedek pápa a bresztlitovszki béke után önállóvá lett Lengyelországba 1918 április 25-én Ratti Achillest küldte *apostoli vizitátornak*. Nehéz feladat! Még nehezebbé lön a német megszállás alatt, azután pedig a központi hatalmak összeomlását követő zűrzavaros időkben! Midőn a bolsevista hadak Varsó alá jutottak, elmenekült az egész varsói diplomáciai kar, csak Ratti maradt a

helyén és vette bátran, önfeláldozással a kezébe a széteső lengyel Egyház ügyét. A felső-sziléziai népszavazás idején az egymással élet-halálharcot vívó lengyelek és németek ütközői közé kerülve kényes helyzetében tapintatosságával még a legtúlzóbbakat is meg tudta nyerni, ellenfeleit le tudta szerelni és a felkorbácsolt szenvedélyeket le tudta csendesíteni. Amikor Lengyelország rendes diplomáciai összeköttetést talált a Vatikánnal, XV. Benedek leantói címzetes érsekké és *varsói nunciussá* nevezte ki. Püspökké 1919 október 28-án szentelték Varsóban, 1921 április 19-én leantói címzetes érsekké lett. Pár hét múlva már *bíboros*, a konzisztóriumban XV. Benedek így nyilatkozott az új bíborosról:

— Ha tekintetünket arra a férfúra vesszük, akinek most a bíborosi méltóság külső jelvényeit adományozzuk, a tudományos vi-

lág soraiból a tetszés ezernyi hangja száll felénk. Mint apostoli nuncius, az új bíboros gyöngéd szilárdsággal, kiváló tapintattal és nagy közvetlenséggel igyekezett az egyetértést az állam és egyház közötti nehéz pillanatokban és veszélyes körülmények között megerősíteni.

1921 elején halt meg Ferrari bíboros, Olaszország egyik legkiválóbb főpapja, a hatalmas milánói érseki egyházmegye főpásztora. 1921. év szeptember 8-án Ratti bíboros ünnepélyesen bevonult mint *milánói érsek* a katedrálisba. A varsóiak sirtak, Milánó virágot szórt új érseke elé.

De csak öt hónapig örvendhetett neki. XV. Benedek 1922 január 22-én váratlanul meghalt és február 6-án az új pápa Ratti Achilles... „qui sibi nomen imposuit Pius XI.“ ... „aki a XI. Pius pápa nevet választotta.“

XI. Pius pápa megkoronázása

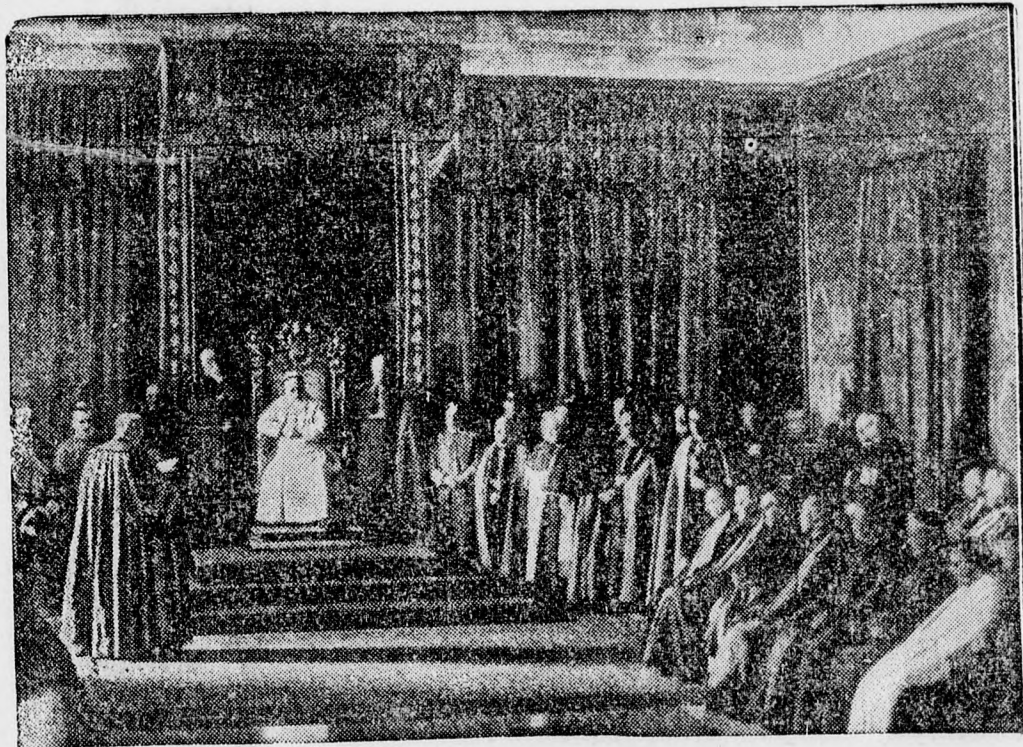
1922. február 12-én

1922 február 12-én, vasárnap délelőtt, ősi szertartások nagyszerűségében folyt le a szent Péter bazilikájában az új pápa megkoronázása. Ünnepe volt ez nemcsak Rómának, hanem az egész katolikus világon a legkisebb templomnak is. Őt világrész minden részéből tömérdek vendég sereglett össze az örökvárosban, hogy a koronázás szertartását, vagy annak legalább egy kis részletét láthassák. A Szent-
atya fél 9-kor indult el ideiglenes lakosztályából a szertartások termébe, ahol az összegyűlt bíborosok hódolatát fogadta, majd ünnepi menetben a szent Péter-bazilika
nokába vonult, ahol a bazilika főpapja és a papság hódolt előtte. Csak a bazilikában több mint ötvenezer főnyi tömeg szorongott. Ott voltak a Ratti-család tagjai, a díszruhás diplomáciai testületek, a római patriciusok, szép és megkapó középkori ruhákban a máltai lovagrend tagjai és tömérdek meghívott. Az olasz tiszteknek a római hadügyminisztérium megengedte, hogy teljes díszgyenruhában vegyenek részt az ünnepen, amire 1870 óta nem volt példa. A pápa rokonsága, a fejedelmi személyiségek és a diplomáciai testületek a főoltár körül felállított tribünökön foglaltak helyet. Akadtak vakmerők, akik felmásztak a gyóntatószékek tetejére, a pápai síremlékekre s onnan figyelték az eseményeket. Megható türelemmel várakozott mindenki. Órák múltán végre a főbejárat fölötti karzatról felhangzott az ezüst trombiták ünnepélyes hangja.

Eccolo, eccolo là! — hangzott a sutogás ezer és ezer ajakról. A magasra emelt sede gestatorián aranytól terhes baldachin alatt feltűnt a pápa alakja s megcsillantak a svájci gárdisták sisakjai és alabárdjai. A pápa arannyal és drágakövekkel ékes mitrát viselt, köntöse színféher volt s fehérkeztyűs kézzel osztotta az áldást jobbra-balra. Aki látta a trónuson XV. Benedek pápa gyenge alakját, keskeny arisztokratikus arcát, annak az új pápa megjelenése különösképen érdekes jelenség.

Izmos, erős termete elárulja a gyakorlott turistát s a könyvek kultuszában átszellemült komoly arcvonásai, aranykeretű pápaszemének csillogó üvege a szorgalmas tudóst. A menet most a pápai oltár elé ért. Az egyik ceremóniamester egy marék kócot égetett el és a következőket mondta:

— *Beatissime pater, sic transit gloria mundi.* „Szentatya, így múlik el a világ dicsősége!“ — A gregórián énekkart maga a nagy Perosi mester vezényelte. A Szentatya a szent Péter sírja fölött levő főoltárhoz lépett és maga pontifikálta az ünnepélyes nagymisét. A Confiteor után az első szerpap-bíboros a pápa vállaira tette és három drágaköves tüvel megtűzte a palliumot, mire a pápa a bíborosok kézsókját fogadta. A miseimák után külön litániát énekeltek: „A mi Urunknak, az Istentől adott püspöknek és pápának hosszú életet!“ hangzott fel háromszor, azután külön három-

Zarándokok XI. Pius pápa előtt

szor a Megváltó, majd a Szent Szűz nevét kiáltotta bele a szerpap-bíboros szent Péter templomába, mire ugyanannyiszor felzúgott mindenünnen: „Tu illum adiuvā!” Most azután a latin és görög szertartású egyházak hitbéli egységének jelzésére előbb latin, majd görög nyelven elénekelték a leckét és az evangéliumot. Mire végeztével a pápa fején a mitrával újból trónusára ült s kezdetét vette a tulajdonképeni koronázási szertartás. Billot bíboros, jézustársasági atya fejére tette a Szentatyanak a rubintok, jácintok, smaragdok és gyémántok tűzében tündöklő, hármaskoronával ékes pápai tiarát és a következőket mondta:

„Fogadd a három koronával ékes tiarát. Te vagy a fejedelmeknek és királyoknak, a földkerekség országainak atyja és helytartója a mi Urunk Jézus Krisztusunknak, akinek dicsőség és tisztelet mindörökké. Amen”. A segéd-

kező papság és a nép Kyrie eleisonnal felelt.

Koronázás után XI. Pius pápa kellemes meglepetésben részesítette azokat, akik a szent Péter előtt várták, hogy a bazilikába utat találjanak. A Szentatya ugyanis teljes ornatusban, a szokástól eltérően most sem a bazilika belső erkélyéről, hanem a külső loggiáról adta áldását. A rengeteg tömeg végtelenül hálás és lelkes kiáltásokban fejezte ki örömeit. Zsebkendők, fehér papírlapok egész erdeje lengett feléje. A téren felállított olasz királyi csapatok vigyázásban álltak mindaddig, amíg a pápa vissza nem vonult. A pápa nagyon komoly volt és igen megindultnak látszott. A közönség oly óriási tömegekben özönlötte el a szent Péter-teret és az abba torkolló utcákat, hogy a rendőrség és a katonaság alig tudta a rendet fenntartani. A szertartások befejezése után is az egész napon át tartott a hívők zarándoklása a szent Péter bazilikába.

XI. Pius — „Krisztus Király pápája”

Amikor 1922 február 6-án Raiti Achillest, a vatikáni könyvtár volt főfelügyelőjét pápává választották, Európa vén tigrise, Clemenceau gúnyosan mondotta környezetének: „Ez a könyvmoly sem fog sok vizet zavarni.” XI. Pius alaposan rácsáfolt erre az álljövendősre. Alig képzelhető munkásabb, sokoldalúbb és sikereiben dúsabb pápaság, mint XI. Piusnak 17 évig tartó pontifikátusa.

XI. Pius pápaságát sokféleképpen szokták jellemezni. A katolikus akció pápájának, missziós pápának, szociális pápának, a nagy körlevelek pápájának. stb. nevezik.

De a legteljesebben és legigazabban mégis ezzel az egy mondattal foglaljuk össze a legújabb kor nagy pápai sorából is kiemelkedő egyéniségét és uralkodását:

XI. Pius Krisztus Király pápája

Már pápai jelszava is e nagy célt tűzi ki: *Pax Christi in Regno Christi*, Krisztus békéje Krisztus országában. Ez a vezetögondolat domborodik ki első apostoli körlevelében. Krisztus királyságának 1925-ben külön ünnepet rendel. A Krisztus Király szent Szívének ünnepét pedig elsőrangú kiváltságos nyolcadal bíró ünneppé emeli; ismételtén könyörgéseket és engeszteléseket ír elő a nagy Király Szívéhez.

A Krisztus mindent átfogó királyságának a gondolata mozgatja őt minden intézkedésében, ez hatja át minden körlevelét és rádiószózatát, az foglalja le minden munkásságát. Nagy áttekintéssel, bámulatos sokoldalúsággal és következetességgel, nagy invencióval és rettenhetetlen bátorsággal állítja szembe Krisztus országát a Sátánnak alvilági erővel dolgozó országával, a harcok istentelenek világszövetségével, amely a kommunista Oroszországból kiindulva megmetelyezi nemcsak Európa egyes országait, hanem behatol Kínába, Indiába és az Océánon túl, Mexikóba is.

Valóban a „*Fides Intrepida*”, a Rettenhetetlen Hit pápája.

Krisztus országának irányt szabnak

Hatalmas apostoli körlevelei

Mind mesteri tanulmányok és világító fáklyák az egész világ számára; hadiparancsok a ma katolikusai számára.

Krisztus országa akkor fog virulni és áldásosan működni, ha Krisztus evangéliumának kovásza átjárja a kereszténység minden rétegét: Meg kell szentelni a keresztény ifjúságot, erre oktat a keresztény nevelésről szóló pápai enciklika, amely arra tanít, hogyan kell keresztény neveléssel Isten-gyer-

esztényellenes elvei és egyházüldözései ellen.

Az így helyes irányba vezényelt és lélekben megszentült katolikusokban lüktető erő lesz, a hit és meggyőződés átütő ereje, amely hajtani fogja őket Krisztus országának terjesztésére: a „Katolikus Actio”-ra.

XI. Pius a Katolikus Akció pápája

A Sátán országa ellen és Krisztus országának terjesztésére össze kell fognia és szent munkába kell állania minden katolikusnak. Nemcsak a papoknak és szerzeteseknek, hanem a világiaknak is, hiszen a bérmlás által mindnyájan Krisztus katonái lettek. A pápa legfőbb vezényszava szerint, a püspökök irányítása mellett, az egyházközösségek köré csoportosulva papoknak, világi híveknek, vallásos egyesületeknek és társulatoknak öntudatosan egy nagy cél felé kell összeműködniük: hogy mindenki megismerje és kövesse Krisztus szellemét. Mindenkinél szent kötelessége: apostolnak lennie.

Már első körlevelében, legtöbb allokuciójában, zárandokokhoz intézett beszédében, püspökökhöz intézett leveleiben, az apostolis nunciások útján, katolikus világtársulásokon a katolikus akció a legáltalandóbb vezetögondolata, amelynek mindenkit meg akar nyerni.

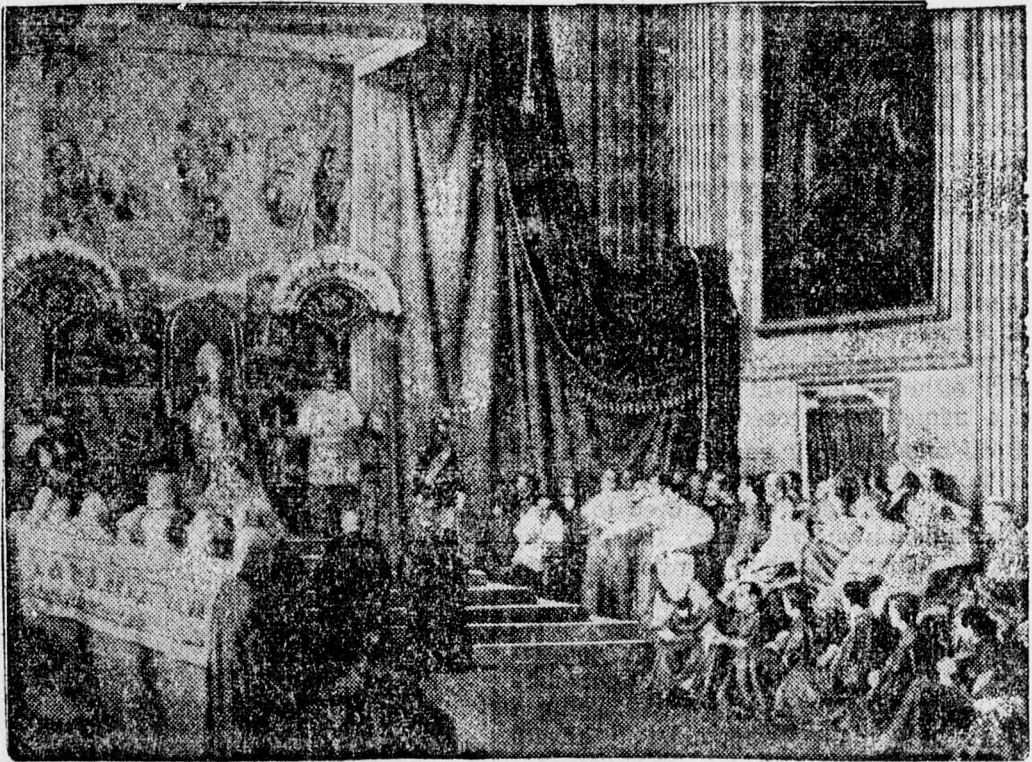
XI. Pius Krisztus országának főhadvezére, igazi stratéga, olyan, mint II. Gyula pápa, de egészen lelki, szellemi, krisztusi értelemben.

Krisztus országának kiváló papságra van szüksége. Azért nagyon jól meg kell válogatni, lelkileg és szellemileg magas színvonalra kell emelni a katolikus papságot.

XI. Pius pápa a nagy papnevelő

Az egyháziak színe-javát, az Örökváros felé akarja vonzani, hogy ott az őskeresztény hagyományokat, a szentek levegőjét és Rómához való törhetetlen hűséget szívják magukba, azután tudományos meggyőződésekben is megerősödvé induljanak Krisztus evangéliumát hirdetni az egész világban.

Új, modern épületet és új szervezetet ad Róma legelső hittudományi főiskolájának, a *Gregoriana*-egyetemnek, egyesíti vele a Bibliai Intézetet, a Keleti Tudományok

XI. Pius pápa bíborosai között

Intézetét, a Keresztény Régiség-tani Intézetet, az Egyházi-Zeneakadémián át és a Latin Nyelv Akadémiáját.

A katolikus bölcséleti, hittudományi és jogi fakultásoknak nagyszabású, új tantervet ír elő, amely szerint az egyházi doktorátusra készülőknek: a bölcséletet 4 évig, a hittudományt 5 évig, egyházjogot pedig 4 évig kell tanulniuk.

Olaszország apró-cseprő szemináriumait egyesíti és minden tartománynak hatalmas, modern „*regionalis*” szemináriumot ad, ezzel a papképzés színvonalát magasra emeli.

Rómában új kollégiumot kapnak a horvátok, hollandok, csehek, brazilaiak, románok, etiopok, oroszok és több keleti szerzetesek egyháza. Megkívánja a püspököktől, hogy minden 3 évben külön jelentést küldjenek a papnevelő intézetek állapotáról.

Az elszakadt keleti egyházakat egyesíteni kívánja Rómával

Ezért fölállítja a keleti tudományok intézetét (*Institutum Orientale*). A szemináriumokban kötelezővé teszi a keleti egyházak történelmének, hittanának, intézményeinek és szertartásainak tüzetesebb tanulmányozását. Elrendeli, hogy minden szemináriumban évenként a keleti egyházak egyesülésének előmozdítására „*keleti napot*” tartsanak, tudományos előadásokkal és sok buzdó imádsággal. *Keleti kollégiumokat* létesít, majdnem minden keleti rítus számára, amelynek eddig még nem volt Rómában külön intézete. Atyai gondoskodással tekint az oroszországi egyházak nagy nyomorúságára: inségakciót kezdeményez, felkarolja az orosz emigránsokat, akik közül sokan a katolikus egyházba térnek és papokká, az egyesülés apostolaiává lesznek; Oroszország számára külön bizottságot szervez (*Commissio pro Russia*); a S. Maria Maggiore temploma mellett a Kis Szent Teréznek egészen csodálatos anyagi segítségével fölépíti az orosz kollégiumot, amelyben Oroszország leendő apostolai nevelődnek. *D'Herbigny* jezsuita püspököt ismételtén Oroszországba küldi, hogy a szibériai olombányákban szinylődő papok és püspökök helyett az orosz katolikusok számára új papokat és püspököket szenteljen.

A keleti egyházak egyesülése érdekében majdnem minden nagy szerzetesrend mellé keleti rítusú ágat szervez. Lelkesen támogatja a *velehradi unió kongresszusokat*, amelyek olyan sok szép reménnyel bíznak.

Egészen rendkívüli vállalkozása a *keleti egyházjog kodifikálása*, amely olyan szépen haladt előre, hogy megboldogult Gasparri bíboros 1934-ben már kilátásba helyezte a nagy mű befejezését 1936-ra. Sajnos, a nagy egyházjogász-bíboros e kijelentése után pár hétre meghalt, nem sokkal utána a mű folytatója, Sincero bíboros is, — és így e nagy mű még nem készülhetett el. De kész tervezetei már rég eljutottak minden keleti főpásztorhoz.

Szeretettel hívja az egyháztól elszakadt protestánsok is

A protestánsok a világháború után ismételtén világkongresszust hívtak össze az összes keresztények egyesülésének megbeszélésére (Pankrisztianizmus), hiszen nézetük szerint ugyanis mindnyájan csak ugyanannak a krisztusi fának ágai — „*ág-egyházai*”. Legutóbb Stockholmban és Lausanneban voltak ilyen kongresszusok. Mikor ez utóbbira XI. Pius pápát, mint a latin Egyház fejét szintén meghívták, a Szentatya a „*Mortalium Animos*” kezdetű encikliká-

1930-ban pedig szigorú rendeletet bocsát ki a papirendbe való fölvetelnél szükséges selejtezésről, amely rendeletet a következő évben a szerzetesekre is kiterjeszti, 1935-ben pedig kiadja az „*Ad Catholici Sacerdotii Fastigium*” kezdetű apostoli körlevelet, a legszébb iratok egyikét, amelyet a krisztusi papságról írtak, amely mintegy kodifikálja mindazt, amit a katolikus papságra vonatkozóan az Egyház a legutóbbi években elrendelt.

A múlt évben „*Enchiridion Seminariorum*” címen közel ezeroldalas gyűjteményt ad ki a papnevelésre vonatkozó rendelkezésekről, Szent Pál apostol lelkipásztori leveleitől napjainkig, — a papnevelésnek igazi lelki kincsésbányáját.

A lélekben megszentelt világi apostolok és a Krisztus szellemében nevelt papok közreműködésével mindenkit Krisztus országába akar terelni.

ban fejtette ki azt a krisztusi gondolatot, hogy az egyesülésnek csak egy útja van: visszatérni Krisztus igazi Egyházához, amelynek testéről őseik leváltak.

Ugyanezt megismétli 1930-ban, az efezusi zsinat és Szent Ágoston halálának másfélezredes jubileuma alkalmával kibocsátott apostoli körlevelében; e szerint az egyesülésnek 3 pillére: Krisztus istenségének, a római pápa elsőbbségének és Szűz Mária Istenanyaságának megvallása, ahogy azt keresztény őseink 1500 évvel ezelőtt, az efezusi egyetemes zsinaton (431.) tették.

Az összes keresztények egyesülésének kiesésére minden esztendőben, Szent Pál megtérésének ünnepe előtt, január 18-tól 25-ig 8 napos imahadjáratot rendelt el.

Soha olyan nagy buzdósággal és annyi eredménnyel nem dolgoztak a pogányok megtéréseért sem, mint XI. Pius pápa uralkodása idején.

XI. Pius a nagy missziós pápa

Mindjárt trónralépése elején, és azóta minden évben, apostoli körleveleiben és rádiószózatában föl hívja a keresztények figyelmét arra a nagy kötelességükre: Elmenvén az egész világra, tanítsatok minden népeket. E célból minden év októberében, október utolsóelőtti vasárnapján *missziós vasárnapot* rendel el. Szabályozza a különböző *hitterjesztési egyesületeket*, mindegyiknek középpontját Rómába helyezi át és azt kívánja, hogy minden katolikus ember valamely hitterjesztési egyesületnek lelkes tagja legyen. Új, modern székhelyet ad Rómában, a Vatikán közelében, a Janiculus-dombon a hittérítőket képző *Propaganda Kollégiumnak*.

A legnagyobb gondot fordítja a *bennszülött papság* képezésére. Ómaga szenteli fel az első hat kínai püspököt; a japánoknak, négereknek és indusoknak is Rómában szentel püspököket.

1925-ben a vatikáni kertben missziós kiállítást rendez, amely ékesen beszél a katolikus hittérítőknél nemcsak krisztusi munkájáról, de egyszersmind a műveltség terjesztésében szerzett elévülhetetlen érdemeiről. Ennek a kiállításnak anyagát később átvitte a Lateráni múzeumba, ott állandósította és állandóan fejleszti.

Az ő szorgalmazására szemináriumokban, vallásos egyesületekben és olyan országokban is megindult az érdeklődés a katolikus hitterjesztés nagy feladata iránt, amelyek eddig ebben a nagy krisztusi műben egyáltalán nem vettek ki részüket. Alatta a magyar jezsuiták önálló kínai missziós területeket kapnak Taming-ban és a magyar ferencrendiek Paoking-ban. Számítalan új, önálló missziót, apostoli prefekturát és vikáriátust állít fel. Kínában és Japánban az ő uralkodása alatt megtartják az első nemzeti zsinatot. 1935-ben a missziós papok és szerzetesek létszáma 36 ezerre emelkedett 160 ezer bennszülött segítőtárral. A hitterjesztés céljaira évenként 50-től 70 mil-

XI. Pius pápa íróasztalánál

lító líra gyűlt össze és XI. Pius pápa a misztikus vasárnapokon szétküldött rádiószózatában annak az óhajlásnak adott állandóan kifejezést, hogy legalább minden katolikus évi egy lírával járuljon hozzá a pogányok megtérítésének nagy művéhez.

Emellett az ideális lelkület mellett XI. Pius pápa éles tekintete azt is észreveszi, hogy sok lelket az anyagi nyomor és elkeseredés vadít el Krisztus egyházától. XI. Pius pápa

Nagy szociális apostol is

1931-ben, XIII. Leó pápa *Rerum Novarum* kezdetű szociális körlevelének 40 éves jubileuma alkalmával kiadja „*Quadragesimo Anno*” kezdetű nagyszerű szociális körlevelét, amelyben reámutat a társadalmi bajok legmélyebb okaira: a krisztusi igazságosság és szeretet hiányára, és hangoztatja, hogy csak ezen a két pilléren épülhet fel igazságosabb társadalmi rend. Ez az új rend nem az amelyet kommunizmusnak hívnak, sem nem az úgynevezett szocializmus, hanem a „*keresztény szolidarizmus*.” A keresztény szolidarizmus azt vallja, hogy az egész emberi társadalom egy nagy közös család és Isten a világ összes javait ennek a nagy közös családnak közös kincsévé teszi; e nagy család minden tagjának jut elég, csak a krisztusi igazságosság és szeretet mértéke szerint kell megosztani. Meg is jelöli az államok társadalmi fölépítésének helyes alapját, a társadalmi hivatások szerinti berendezkedést.

Ezt a világraszóló körlevelet az amerikai Egyesült Államok kongresszusa, mint az emberiség történetének egyik legnemesebb okmányát évkönyvébe iktatta és több katolikus ország annak elvei szerint kezdi már berendezni állami életét.

Fenyves külső ünnepeken

is rendkívül gazdag XI. Pius 17 évi uralkodása. 1925-ben rendes jubileumot hirdetett, 1929-ben, pappá szentelésének 50-ik évében, és 1933-ban, a megváltás szent évében pedig rendkívüli jubileumi évet hirdetett, 1937-ben katolikus sajtókiállítást rendezett; 1940-re keleti művészeti kiállítást tervezett. Mindezen alkalmakkor a zarándokok milliói látogatták az Örökvárost és a Vatikánban azt a nagy embert, akinek szívéből a szerető-buzdító szó csak halálával nemult el.

Ilyenkor a Szentatyá egész éven át, jóformán mindennap fogadja a *zarándokcsoportokat* a világ minden tájáról. Mindenki megérzi benne a közös Atyát. Talán ilyen meleg összeköttetés nem állott fenn még a pápa és a katolikus nép között, mint XI. Pius alatt. Ő maga megy az olasz nép közé, mindenkit magához bocsát; a kereszténység nagy családjának majdnem minden nemzetéhez saját anyanyelvén tud szólni, nemcsak latinul és olaszul, de franciául, angolul, németül, spanyolul, lengyelül szól lelki gyermekeihez. Főképpen az új házasságokhoz tud meleg szeretettel szólni. Megható látvány annak a sokszor ezerig menő fiatal párnak megjelenése a Vatikánban vagy Castel Gandolfóban, akik az újonnan alapított családba a pápa áldását és atyai szavait akarják elvinni.

És amikor nem tud középük menni, rádiószózatot intéz 400 millió nagy családjához és állandóan Krisztus örök igazságainak követésére, szeretetre, békére szólítja gyermekeit. Milyen megható volt mult szeptemberi szózata: a háborgó tenger fölött Krisztus földi helytartójának békítő szava.

Soha annyi és olyan feltűnő *szentté avatás* nem volt, mint éppen az ő uralkodása alatt: a Kis Szent Teréz, az arsi szent plébános, Don Bosco, Parzhami Konrad, stb. stb.; mintha csak az Uristen éppen ennek a mai anyagi világunk akarná megmutatni,

hogy a katolikus Egyház ma is az életszentségnek éppen olyan szent, nevelő anyja, mint volt a letűnt keresztény századokban.

Nem csoda, ha ilyen hatalmas szellemi és lelki tekintély előtt meghódol az egész világ. Soha annyira ki nem domborodott a pápaság nagy erkölcsi hatalma, mint a legutóbbi Szentatyák, de főképpen XI. Pius pápa idejében. Az Egyházon kívül állók is kénytelenek elismerni, hogy XI. Pius, Szent Péter 261-ik utóda a legnagyobb világhatalomnak feje. És mert ez a világhatalom örök elveken és Krisztus tekintélyén épül fel, azért dacol minden viharral és a világnak legelső kultúrtenyezője, ma is, mint 1900 év óta.

Politikai sikerei

XI. Piusnak is voltak sajnálatos összeütközései, feszültségei egyes országokkal, így Mexikóval és Spanyolországgal a szélsőséges eltévelyedések miatt; Csehországgal, egyházellenes magatartása miatt; a máltai kormányzóval; Mussolinivel az ifjusági egyesületek miatt; Franciaországgal az Action française miatt, de ezeket kiváló államtitkáraitak, Gasparri és Pacelli bíbornokoknak segítségével sikerült majdnem mindig békésen elintézni.

Visszont XI. Pius pápának olyan politikai sikerei vannak, amelyekkel csak XIII. Leó pápa dicsekedhetett. 17 évi uralkodása alatt 14 különböző országgal kötött megegyezést: 1922-ben konkordátumot köt *Lettországgal*, 1924-ben *Bajorországgal*, 1925-ben *Lengyelországgal*, 1926-ban megegyezést *Franciaországgal*, 1927-ben konkordátumot *Litvániával*, 1927-ben modus vivendit *Csehszlovákiával*, 1928 és 1929-ben két megegyezést *Portugáliával*, 1929-ben *Olaszországgal*, 1927-ben *Romániával*, 1929-ben *Poroszországgal*, 1932-ben a *badeni nagyhercegséggel*, 1933-ban a *Német Birodalommal* és *Austriával*; legutóbb pedig *Jugoszláviával*, de ennek ratifikálására nem került sor.

Elévülhetetlen érdeme 1929 február hó 11-én a *lateráni szerződésnek* megkötése, amelyel majdnem hatvan esztendő múltán megoldja a „római kérdést”, orvosolja a katolikus Olaszországnak ezt a fájó sebet és azóta a pápa és a katolikus Olaszország a legszűz megegyezéssel dolgozik együtt.

Ezeknek a konkordátumoknak az értékét főképpen az emeli, hogy bennük legtöbbször állam mint a katolikus egyháznak bügyermeké szerződik a katolikus egyház fejevel és a krisztusi alapelvetek a legvilágosabb kérdésekben, aminő: a katolikus iskoláknak, a katolikus házassági törvényeknek teljes elismerése, teljesen elfogadják és magukévá teszik.

XI. Pius pápa uralkodása alatt nem katolikus országok: Anglia, Hollandia, majdnem az összes balkáni államok is sietnek *diplomáciai összeköttetésbe* lépni a Szentszékekkel. Ma a Szentszék 36 különböző országgal tart fenn diplomáciai összeköttetést.

Soha annyi fejedelem nem tisztelte meg látogatásával Krisztus földi helytartóját, mint XI. Pius idején: a belga, angol és spanyol király, az olasz királyi pár, az argentinai elnök, magyar kormányzó, etiop és liberiai fejedelmek és sok miniszter, legutóbb a hatalmas Anglia miniszterelnöke, Chamberlain alázatos tisztelettel járulnak a Krisztus Király földi helytartója elé: hódolni és megilletélni ez igazi szellemi Nagyhatalom előtt.

U'olsó évei

Uralkodásának utolsó éveiben nagy szomorúsággal látta az Egyháznak folyton rosszabbodó helyzetét a hatalmas Német Birodalomban. Bár nem titkolhatta mély fájdalomát és bár a helytelent elítélte, mégis csodálatos fegyelmezettséggel tudott hallgatni és várni, míg itt is parancsol Valaki a viharok és nagy csendesség lesz ismét.

Ezt a nagy pápát siratja most az egész Egyház, siratja az egész művelt világ...

Azt mondják, a maga számára csak egy kívánsága volt: hogy ha egyszer már nem lesz munkaképes, ne éljen soká, hogy ne legyen kénytelen az Egyház terhére és kárára lenni.

A Krisztus Király meghallgatta földi helytartójának ezt a kívánságát. Két éve súlyosan megbetegedett. Akkor szorongó szívvel tekintett minden katolikus szem Róma felé. Sokat szenvedett, de szentül szenvedett és betegeskedett. Aztán még két évig maradhatott köztünk. Mikor már kevesebbet tudott dolgozni az örök Király országáért, akkor kínjait ajánlotta fel a Lünösök megtéréséért és a világ békéjéért.

Aztán eljött az örök Király és átvitte földi helytartóját abba a másik, örök országába, amelynek soha nem lesz vége, hogy ott örökké és zavartalanul élvezze azt, amit oly hön szeretett volna elvinni minden lélekhez:

*Krisztus békéjét — Krisztus országában.
Pax Christi — in Regno Christi.*

A pápa sétára indul

Püspökszentelésre

Irta: P. Trefán Leonárd

A csikszentdomokosi hegyek télen és nyáron titokzatosan nézegetnek a felhők közé és a felhőkön felül. Ködbe burkolóznak, felhőkkel takaróznak, napsugár köríti a fejüket, már amilyen ötlejük van. Öltözködésük a lelkük kincseshányájának titokzatosága és gazdasága szerint igazodik. Magasságokkal állanak folyton érintkezésben. A földi ember csak vár tőlük. Keresgél és kér kincseik után. Válogatni szeretne fölhalmozott értékek között. A csiki medencének a legérdekesebb pontja. Azon túl egészen más világ következik. A gyergyói világ. Ott a Maros vize kanyarog, itt a szentdomokosi határban az Olt. Két tekintélyes nevű folyó. Réteken és erdőkn, szántóföldeken és a kertek mentén áldást köszöntenek a földék emberének.

Azt mondják már réges-régen, hogy éjjel nem jó a sziklabérces vidéken járni. Megfogja az ember lelkét valami furesa ígélet. Síró jajkiáltás hallatszík az éjszakában. A meggyilkolt fejedelem* utolsó sóhaja. És vele sok idők, nagy száradok síráma nemesak a Pásztorbükön és a Nagyhagymás vidékén, hanem föl, egészen a balánbányai csupasz sziklák ágaskodó magasságáig. Szentdomokos népe bucsujárásban zokog és engeszteli Istent és a meggyilkolt kardinális lelkét. Erdély szellemét kell megbékíteni, könnyező két szemét kell megtörölni, fájó szívének sebéit kell beheggeszteni. És szól a zogokó, fájdalmas körmeneti ének: „Óh, te tündér és csalárd Világ! Mi benned van, mind csupa hívság...” Az engesztelés kötelességérzete nemzedékről nemzedékre száll. Apáról fiúra. Az anyák pedig vérükben, szívükben hordozzák a lélekemes ösztönzését, hogy Isten országa a földön hatalmas és dicsőséges legyen!

Most Szentdomokos népe utólrhetetlen engesztelés lelkével állította meg a történelem tovasszáguldó szekerét. Az egyházkormányzat nehézségei között az imádkozva hívó és könnyed akarárs lelkiismeretével adott püspököt az egyházmegye élére. Akármelyik jó szentdomokosi lélek tudja, hogy ez nemesak az édesanya áldozata, hanem az egész nép imádságos engesztelése. Valami a fenséges néptudatból és néplelkiismeretből, melynek irányítója mindenkor az Isten végtelenül bölcs gondviselése.

A papi hivatás ott született a faluban. Mikor a nagy hegyek és rengeteg sziklák mennydörögtek és süketítően csattogtak, az édesanyja ég felé terelte Áronka megremegett lelkét. Mikor pedig világháborus vérzivatar dübörgött a világ fölött, ő akkor is ott volt künn a lövészárokbán és a fronton, mert férfi volt egészen talpig és tudta, hogy a becsület mezejéről senki sem hiányozhat.

A világháborus leszámolásból, abból a zagya és érthetetlen zürzavarból csak egyetlen szépség került ki dicsőségesen. Gyönyörűsége senki szép virág. Hadviselt fiúk a papnevelőben. Harcosok Krisztus szolgálatában. Talán ez volt az egyetlen igazán vigasztaló és fölemelő tünet. A legszebb háborus virág. Legillatosabb győzelmi babér. Papi

* A székelyek az 1571-ben bekövetkezett Báthori-uralom alatt sehogysem tudták visszazseretni ősi szabadságukat, amit Erdély első fejedelme, János Zsigmond vett el tőlük 1562-ben. Még Báthori István is (a későbbi lengyel király) 1575-ben kegyetlen megtorlással sújtotta őket, amért Békés Gáspár fejedelmi trónkövetelő mellé állottak. Báthori Zsigmond 1594-ben a törökök elleni háborúra határozta magát, s a székelyeknek visszaadta régi jogait. A székelyek lelkesen keltek hadra, s jórészen ennek köszönhető Báthori Zsigmond az ő 1595-ik évi nagy győzelmét. A diadalok után azonban a fejedelem ismét visszavonta a székelyek szabadságait, s mikor emiatt elégedetlenség támadt, százával végeztette ki a székelyeket s ezrével csonkította meg őket 1596 farsangján. Így lett gyűlöltté a Báthori-nev a székelyek között. Báthori Zsigmondtól 1599-ben az ő unokatestvére, Báthori Endre bibornok vette át a fejedelemséget, mely miatt ugyanabban az évben a Szeben melletti Sellenberken csatát is kellett vívnia. A veszített csatából a Székelyföldön át Moldvába akart menekülni. E menekülése közben Csikszentdomokos határában érte az a végzet, hogy az üldöző székelyek egyik csapatvezetője, Ördög Balázs haltával agyon sújtotta. Erre a 340 év előtti gyászos eseményre emlékeztetnek a cikkiró fenti szavai. A bibornok halála miatt kétszáz évig tartó böjtöt vezekelt Csikszentdomokos népe. A falu kápolnát is emelt Báthori Endre halála színhelyén. (Szerkesztőség.)

hivatás a nyugtalan világban. Az emberek javára.

Majláth püspök ezért szerette nagyon Márton Áront. Értékek beszéltek ki a lelkéből és a két szeméből. Komoly férfias hivatás az Egyház szolgálatában. Sok arany, csillogó érc, mint a szentdomokosi hegyek mélységeiben.

Tűzbe került a szentdomokosi arany. Muaka, hivatás, szociális lángolás, gyűjtő szeretet tűzébe. Nagy boldogság, fölemelő élmény, igazságos olégtétel a szociális munka. Az örökmécs olájának emésztődő tevékenysége. Földieknek majdnem láthatatlan, égiek szemlélete előtt élvezetes eslekvés. Márton Áron a ditrói vagy szentmiklósi népes plébánia kicsi tisztelője, a modern nagy-pap alakját rajzolta meg. Ezt az ábrázolást ő talán nem is tudta, de akik elleshették modorát szívósságát, cselekvésének gerincét, a szellemerő kifogyhatatlanságát, azok hálát adtak az Istennek

az apostoli kéz tevékenységéért.

Sic itur ad astra...

Falusi káplán és egyetemi hitszónok, népszövetségi promotor és kolozsvári plébános, püspöki szertartó és most egyenesen apostolotód, népének Főpásztor, erdélyi püspök...

Szentdomokoson most minden muskátlis ablakban meghajol és megreszket a rozmaring ága. A templomban elérzékenyülve imádkozik minden édesanya, hiszen az ő kedves fiuk az új püspök. Nagy hegyek aljáról, a székelyek Hargitájának tövéből, ahol annyi a kristályos forrás és a csillogó kincs, ime a legbecesebb kincs, népének vezére, főpásztor, püspöke.

Márton Áron, a csikszentdomokosi fia a Fogarassy Mihály, Majláth Gusztáv, Hajnald biboros és a nagy Batthányi zékében. Nagy időkben nagy ember, nagyszerű hivatással, az előkelőség isteni rendeltetésével. Székely nagyság annyi sok szív fölé emelve, akinek február 12.-én, zokogva zúg minden harang az örömmünnepére.

Mikor pedig ezen a napon anygalkézben megcsendül minden oltárcsengő, leborulunk az Ur előtt és hálásan esedezve kérjük Öt, hogy tartsa meg nekünk hű szolgáját, a mi püspökünket!

Erdély egész katolikussága felkészült a püspökszentelés nagy napjára

A kolozsvári püspökszentelés kétnapos programja. A pápai nuncius ünnepies fogadtatása Kolozsváron

Kolozsvár. Saját tud. Románia egész katolikus társadalma és közintézményei lázas előkészületeket tesznek Erdély újonnan kinevezett római katolikus püspökének Márton Áronnak vasárnap délelőtti történi ünnepies felszentelésére. Kolozsváron ez az első eset, hogy az ósrégi — közel 600 esztendő — Szent Mihály templomban katolikus püspököt szenteljenek és éppu ez a körülmény ad különös súlyt és jelentőséget a kolozsvári püspökszentelésnek, amelyre gondos előkészületeket tesznek az arra illetékes egyházi hatóságok.

Az ünnepies szertartást — mint már jelentettük *Cassulo* Andreas bucaresti érsek, pápai nuncius végzi, *Pacha* Agoston Temesvár—aradi és *Fiedler* István Szatmár—nagyváradi püspökök segédletével és körülbelül 300 pap asszisztálása mellett. *Cassulo* pápai nuncius február 11.-én, szombaton érkezik meg Kolozsvárra. A vasúti állomáson a kolozsvári és gyulafehérvári egyházi előkelőségek fogadják. A nuncius megillető diplomáciai fogadtatás ezuttal elmarad, mert nem miut a romániai diplomáciai kar doyenje jön Erdélybe, hanem mint hivatali funkciót teljesítő főpap.

Cisar bucaresti érsek nem jön Kolozsvárra és nem vesz részt a püspökszentelési ünnepségen, mert hivatali elfoglaltsága és kötelesség teljesítése a fővároshoz köti. *Cisar* érsek fogja ugyanis pontifikálni február 12.-én, vasárnap az ország fővárosában azt a szentmisét, amelyet XI. Pius pápa Öszntsége megkoronázásának 17. évfordulója alkalmából tartanak. *Cisar* érseket az ünnepies szertartáson *Durhovic*s, vikárius generális és *Horváth* kanonok fogják képviselni. Itt lesz azonban kívül *Robu* Mihály római katolikus és *Hossu* Vazul görög katolikus püspök is. Az ünnepies alkalomra feljönnek Kolozsvárra a szentelő püspök rokonai és családtagjai is, de számosan jelentették be részvételüket a vidéki városokból is.

A nem mindennapi ünnepség rendezésének előkészületei már nagyjában véget is értek. A város katolikus társadalmának minden rétege ki akarja venni részét a felszentelő püspök iránt érzett szeretet és hódolat nyilvánításából. A rendezőbizottság élén dr. Boga Alajos kanonok referens áll, aki már hetek óta fáradságtalanul tevékenykedik többi munkatársainak közreműködésével a fogadtatás, a vendégek elhelyezése, az ünnepség technikai lebonyolításának hibátlan működésének kidolgozásán. A rendezőbizottság most már össze is állította a püspökszentelési ünnepség két napos programját is:

1. Február 11.-én délután 6 órakor az Erdélyi Római Katolikus Népszövetség Pázmány Társasága a Piarista főgimnázium Jósika termében dísz-

gyűlést tart a már általunk részletesen ismertetett műsorral.

2. Szombaton este 9 órakor a Központi szállóban és a Katolikus Körben ünnepies közvacsora. A Katolikus Kör dísztermében ennek a vacsorának a keretében fogják ünnepiesan elhelyezni a kör tiszteletbeli elnökének, Márton Áronnak arcképét.

3. Vasárnap reggel 9 órakor kezdődik meg az ünnepies püspökszentelés. A papság a felszentelő püspökkel ekkor vonul át a plébániáról a templomba. Epen ezért ajánlatos, hogy a közönség a helyeit már háromnegyed 9 órakor elfoglalja, mert a papság bevonulása után senkit sem fognak a templomba beengedni.

4. A püspökszentelési szertartás körülbelül 12 óráig fog tartani. A szertartás közben fogják felolvasni a püspöki kinevezésről szóló pápai bullát is.

5. A templomi szertartás után a felszentelt püspököt üdvözlök a hatóságok és társadalmi testületek. A fogadás színhelye a plébánia nagyterme lesz. Az üdvözlések sorrendjét a rendezőbizottság a helyszínen állapítja meg.

6. Délben két órakor a meghívottak részére közebed lesz a Marianumban.

A püspökszentelést a Szent- atya halála nem akadályozza

Kolozsvárról jelentik: A bucaresti nuncius pénteken értesítette az erdélyi püspöki hatóságokat, hogy a vasárnapi püspökszentelést megtartja, csak a vele kapcsolatos ünnepies külsőségek maradnak el a mély gyászra való tekintettel s maga a szertartás is a gyász jelölül fehér helyett violaszínbén lesz.

Tóth Tihamér legszebb könyvei:

Hiszek egy Istenben	240 l
Hiszek Jézus Krisztusban	240 "
Hiszek az Egyházban	240 "
Hiszem az örök életet	240 "
Krisztus Király	240 "
A szenvedő és győzedelmes Krisztus	240 "
Tízparancsolat I.	240 "
Tízparancsolat II.	240 "
Miatyánk	280 "
Üdvözlégny Oltáriszentség	223 "

Egy boldog ember, aki öt évvel ezelőtt megjósolta, hogypüspök lesz Márton Aron

Kézdivásárhely. Saját tud. Ezelőtt jó két hónappal, egy ködös, nyirkos délelőtt, ahogy kiléptem a kapun, majdnem a nyakamba borult egy ismerősöm.

— Hallottad? Hallgattad a rádiót? Most mondták be, hogy Márton Aront erdélyi püspökké nevezte ki a Szentzsák.

A lelkesültségtől, örömtől átitatódott szavak valósággal zengették s körös-körül, akik elmenőben voltak, mind megálltak, ránk mosolyogtak, odajöttek és néhány pillanat alatt valóságos forgalmi akadály képződött belőlünk, fél óra alatt pedig körbe járta az egész várost a hír. És akkor nap, a szitáló, szomorú, hideg téli ég alatt, csupa mosolygókintetű emberek köszöntgették egymást ilyen képpen:

— Hallottad? Hallotta? Márton Aron a püspök...

A BOLDOG EMBER.

És ekkor nap egy idősebb, munkában törődött iparos keresett fel a lakásomon. Sugárzó boldogsággal, valósággal ujongva az örömtől, azonnal beszélni kezdett, ahogy maga mögött behúzta az ajtót.

— Tetszik-e emlékezni? Én megjövendöltem volt, hogy püspök lesz Márton Aron igazgató urból...? Akkor, amikor a katolikus nagygyűlés volt... Amikor péntek délutánra összehívték az ülést... Az Otthonba, a gyűlésterembe...

— Igen, igen... — próbáltam azt a napot visszaidézni az emlékezetembe és az öreg nagy gyönyörűséggel mondogatva, tovább segített.

— Mikor estefelé összehívták a nagygyűlést, úgy szaladtunk mind, hogy még a munkaruhát se cseréltük fel, azt hittük tűz van s hát csak az Otthonba kellett menni...

Most már határozott formát kaptak az elmosódott képek és egy kedves, érdekes mozzanat, mint színes filmszalag végig perget előttem.

MIERT SZÓLALT MEG A TÜZOLTÓ KÜRT.

Kézdivásárhely készült a katolikus nagygyűlésre. Fáradhatatlan ügybuzgalommal, óriási lelkesedéssel, már hetekkel ezelőtt kidolgozott mindent dr. Várhelyi Gyula, az élete delén elhunyt tudós tanár. A gyűlésnek színhelye, a fogadások, a szállások, a felvonulási helyek, miserendek, falusi táborok, gyermekcsoportok. — minden aprólékos dolog percnyi és centiméter pontossággal meg volt határozva, amikor megérkezett Márton Aron főtisztelendő úr, a Népszövetség igazgatója, aki maga is nagy gyönyörűséggel tanulmányozta végig az előterjesztéseket s melegen megrázta a tagozati elnök kezét. De aztán gondolkodott egy kicsit, látszott, hogy pillanatok alatt átéli a bekövetkező eseményeket s hirtelen azt kérdezte Várhelyitől:

— Elnök úr kérem, van valamelyes rendezőség arra is, hogy a vasárnapi szentmise alatt a piacot elzárják a forgalomtól és a gyűlés ideje alatt biztosítsák a rendet?

Várhelyi dr. is gondolkodott egy kicsit és szinte zavarba jött.

— Sajnos erre nem gondoltam. De a hatóság...

— Kéremszépen, én nem akarok gondot adni a hatóságoknak. Én vállaltam, hogy saját hatáskörünkben gondoskodunk a rendről s ezt okvetlen meg is akarom tartani. — magyarázta Márton Aron népszövetségi igazgató és látva az elnök zavartságát, azonnal segítségére sietett.

— Mondjuk a tűzoltók. Vannak itt önkéntesek?

A terv kitűnőnek bizonyult. Várhelyi azonnal előszedte engem a rendezőgárdából s rám parancsolt, hogy intézzem el ezt az ügyet.

Igy szólalt meg a tűzoltó kürt és alig 10 perc múlva már harminc ember sorakozott a szertár előtt, ahonnan szép rendben a katolikus otthonba vezényeltem őket.

Az emberek mind, egytől-egyig iparosok voltak. Szegények a kürtszóra tették le kezükből a munkát, néhány még a műhely-kötényt is magán felejtette, a kezük is poros volt, füstös az arcuk, de nem zúgolódtak, amikor bevezettem őket az előadóterembe, ahol szépen magyarázni kezdtem, hogy mi lenne holnap és holnapután a kötelességük.

Szinte a vége felé voltam a mondokának,

megengedtem, hogy cigarettára gyujtsanak és a legnagyobb pöfékelés közben kinyitott az ajtó, majd szerény, de határozott: „Dicséretessék a Jézus Krisztus” köszöntéssel a terembe lépett Márton Aron.

A tűzoltók nézték a fiatal papot és én, hogy áthidaljam a helyzetet, bemutattam ilyenformán:

— Márton Aron főtisztelendő, igazgató úr...

— Éljen, kiáltotta el az élen álló öreg iparos, — aki most itt lelkesedik előttem, — és azon mód ki is nyújtotta kérges tenyerét a főtisztelendő úr felé.

Márton Aron pedig katonásan megrázta a feleje nyújtott kezét, valami komoly és mégis kedvesen egyszerű mozdulattal tovább lendült és sor-

Benes volt cseh köztársasági elnök Amerikába érkezett

Kijelentette, hogy a jövőben csak tudományos munkálkodással foglalkozik

Newyorkból jelentik: Benes volt köztársasági elnök a Washington nevű gőzös fedelzetén Newyorkba érkezett. Beneset néhány összevérődött híve ünnepélyes fogadtatásban részesítette. Az újságíróknak adott nyilatkozatában kijelentette, hogy Newyorkból Csikágóba fog menni, ahol az

ra kezelt a harminc emberrel, majd egy öt perces beszédben elmondta, hogy mit kér és mit vár tőlük.

Mikor a gyűlésnek vége volt a többiek némi szemrehányással fogták közre az öreget, aki elsőnek nyújtotta a kezét és tanítgatni kezdték az ilendőségre, de az csak mosolygott.

— Hagyjatok békem... fát nekem nem szabad kezdet fogni a mi jövőbeli püspökünkkel?...

HARMINC IPAROS ÁLDAST KÉR AZ ÚJ PÜSPÖKRE.

— Ugy-e igazam volt? Éreztem, valami megsgatna nekem akkor, hogy nagy úr lesz, pedig azelőtt egyszerre láttam, — lelkesedik most az öreg nekem és boldogan búcsúzik.

Kézdivásárhelyen pedig nagyon büszke harminc székely iparos, akik annakidején kérges tenyérrel kezelték Márton Aron igazgató urral. Kézdivásárhelyen ma különös áhítattal simul össze harminc pár kérges tenyér, hogy áldást kérjen Erdély új római katolikus püspökére.

FÖLDI ISTVÁN.

Az udvarhelymegyei székely közbirtokosságok értekezlete

Székelyudvarhely. Saját tud. Nemrégem emlékeztünk meg arról, hogy a székely közbirtokosságok hatalmas küldöttsége jelent meg a marosi királyi helytartóságnál és memorandumot nyújtott át a közbirtokossági panaszok és sérelmek tárgyában. A kérdés, minthogy a székelység életbevágó érdekeit érinti, állandóan foglalkoztatja a közbirtokosságokat.

Ujabb az udvarhelymegyei közbirtokosságok kiküldöttségei tartottak népes értekezletet Székelyudvarhelyen. Az értekezleten harminc közbirtokosság több mint száz taggal képviseltette magát. A hatósági engedéllyel megtartott értekezleten az elnöki tisztet a megjelentek bizalmából Jakócs Imre, a zetelaki közbirtokosság elnöke töltötte be.

Az értekezlet Filó Ferenc dr. Nagy Lajos Jr. Hecker Kálmán, a közbirtokossági elnökök és mások felszólalása alapján a legnagyobb alapos-sággal és részletességgel megtárgyalta az összes kérdéseket.

A felszólalások alapján megállapítást nyert, hogy a közbirtokossági vagyon magántulajdon s annak eredete Mária Terézia idejébe nyúlik vissza. Euférogva a közbirtokosságok a mazuk vagyonával, mint magántulajdonnal szabadon és minden korlátozás nélkül rendelkezhetnek. Tervezésen alapulónak minősítették az 1924. évi okiráltsági törvénynek a székely közbirtokossági vagyonra való kiterjesztését és alkalmazását, mert az okiráltsági közbirtokosságok által használt vagyon a székely közbirtokosságok vagyonától egészen elütő természetű. Ott a vagyonállomány tulajdonképpen az állam s így jogosult is

az államnak a messzemenő felügyelete és irányítása, de nem úgy a székely közbirtokosságok teljesen magántulajdon képező vagyonánál.

Az értekezlet a felszólalások eredményeképpen a zetelaki, oroszhegyi, korondi, kápolnásfalvi birtokosságok mindenkori elnökeiből, továbbá Hecker Kálmán és Filó Ferenc dr. tagokból álló bizottságot küldött ki, feladatává téve a közbirtokosságokra vonatkozó törvények, rendeletek figyelemmel kísérését és tanulmányozását.

Az értekezlet folyamán szóba került a vágterületek, a faértékesítés és a legeltetés kérdése. Az okiráltsági törvény értelmében a közbirtokossági tag csak a saját céljaira használhatja a levágott fát, de a városba nem viheti és ott el nem adhatja. Ha a törvény ilyen alkalmazása véglegessé válik, akkor előáll az a fonák helyzet, hogy éppen az erdők hazájában lévő városok tudják a legnehezebben beszerezni faszükségletüket.

A Gazdasági Kamarák utasítása szerint a legelőkn, a bokrok, fák kivágandók, az erdőgazdálkodások pedig az ilyen eljárásokat büntetik. Az értekezlet ebben a tekintetben is egységes eljárást sürget. A letarolt területekre vonatkozólag az a hatósági utasítás, hogy nyomban csemetékkel be kell ültetni és tilos a legeltetés. Az értekezlet ezzel szemben azt a felfogást képviselte, hogy a letarolt területen célszerű lenne legalább öt évig a legeltetést megengedni, mert így könnyebben megfogannának a csemeték. Az értekezlet végül elhatározta, hogy a megbeszélés anyagát írásba foglalja és orvoslás céljából küldöttéig juttatja el Serebán Mihályhoz, az erdőügyek főfelügyelőjéhez.

Eucharisztikus Világkongresszusi Almanach

Diszes kötés, művészi kiállítás. Több száz fénykép.

Ara a cenzelozetes neküldese esetén 420 lei és porto 30 lei

Rendel e meg még ma az „ECCLESIA” könyvkereskedés Oradea, vagy a „MAGYAR LAPOK” útján!

LEGSZEBB CSALADI EMLÉKKÖNYV!

Leégett Románia egyik leg-régibb kolostora

A szerzetesek csak legszükségesebb holmijukat tudták megmenteni

București. Saját tud. Csütörtökre virradó éj-
el leégett a baimegyei Slatina kolostor, amely
a legrégebb román történelmi emlékek közé tarto-
zik. Még Alexandru Cel Bun építette. A tűz, mely
kéménytűzből keletkezett, a 80 cella közül negy-
venet elhamvasztott. A szerzetesek a pánikban
csak a legszükségesebb holmijukat tudták meg-
menteni.

A magyarországi zsidó front- harcosok a zsidó törvényjavaslat enyhítését kéri

Budapestről jelentik: Csütörtökön délután
Takách-Tolvaj József, a Frontharcosok Szövetsé-
gének elnöke fogadta a zsidó frontharcosok küldöttsé-
gét. A zsidó frontharcosok kérték, járjon
közbe, hogy érdemeikre való tekintettel a zsidó
törvényben hozzanak rájuk külön intézkedése-
ket. Takách-Tolvaj József nem tett határozott ígé-
retet a kérés teljesítésére, de a küldöttség tagjai
úgy vélik, hogy a frontharcosok elnöke jóakarattal
fogja kezelni kérésüket.

Módosították a céhtörvényt

Vegyesbizottság javaslata alapján történik a céhek elismerése

Bucureștiből jelentik: A Hivatalos Lap feb-
ruár 6-iki keltezésű száma rendelet-törvényt kö-
zöl, amelynek értelmében módosítják a céhtör-
vény 4. és 9. szakaszát. A módosítás értelmében
a törvény 4. szakaszát a következő szöveggel pó-
tolják:

A céhek jogi személyiségének elismerése ki-
rályi dekrétummal történik a munkaügyi minisz-
terium előterjesztésére. A miniszterium kikéri
egy vegyesbizottság véleményezését, amelynek
összetétele a következő:

a) A munkaügyi miniszterium munkaügyi
osztályának vezérigazgatója, vagy ennek helyet-
tese.

b) A munkaügyi miniszterium jogügyi osztá-
lyának főnöke, vagy ennek helyettese.

c) Két munkás, két tisztviselő, vagy két ipa-
ros aszerint, hogy a bizottság munkás, tisztviselő,
vagy kisiparosok kérvényét veszi tanulmány alá.
a) c) pont alatt felsorolt személyeket a mun-
kaügyi miniszterium nevezi ki a legtekintélye-
sebb szakmai szervezetek tagjai közül.

A bizottság a munkaügyi miniszterium vezér-
titkárának elnökelete alatt működik.

A törvény 9. szakaszát a következő szöveggel
helyettesítik:

— A céhek jogi személyiségének elismerésére
vonatkozó kérvényeket a miniszterium a fentem-
lített bizottsághoz utalja át. A bizottság végzi el
a szükséges vizsgálatot és megidézheti a céhek
alapító tagjait felvilágosítások adása, vagy irat-
aik kiegészítése végett. Az említett bizottság kér-
heti az alapszabályok, valamint az alapító okirat
módosítását, ha azok nem felelnek meg a törvény
előírásainak. Ez a bizottság nemcsak a törvény
előírások betartását vizsgálja felül, hanem vé-
leményezést ad arra vonatkozóan is, hogy idősze-
rű és helyénvaló-e a vonatkozó céh működésének
engedélyezése politikai, gazdasági, vagy társadal-
mi szempontból.

Jugoszlávia új külügyminisztere ki akarja mélyíteni a németekkel való barátságot

Cincár Markovics kételyeket eloszlató nyilatkozatot tett
Berlinben

Berlinből jelentik: Cincár Markovics, az új ju-
goszláv külügyminiszter, aki eddig a jugoszláv
kormány berlini nagykövete volt, Berlinből való
távolléte előtt nyilatkozatot adott az egyik lap-
nak. Nyilatkozatában kijelentette, Németország
és Jugoszlávia eddigi jóviszonya még további ki-
mélyítésén fog dolgozni, hogy ezáltal az európai
béke létrehozásához hozzájárulhasson. Az új kül-
ügyminiszter nyilatkozata ilyenformán megcafo-
lja azokat a híreszteléseket, mintha a kormány-
váltás Jugoszlávia külpolitikájának megválto-
zását is jelentené

Szlovákiában is törvény útján szabályozzák a zsidókérdést

Tiso miniszterelnök nyilatkozott a szlovákiai zsidóság helyzetéről

Pozsonyból jelentik: Tiso szlovák miniszter-
elnök, a zsidó kérdéssel kapcsolatban kijelentette,
hogy élénk figyelemmel kíséri annak a 87 ezer
zsidónak a sorsát, akik Szlovákiában vannak. A
zsidóknak azért nincs képviselőjük a parlament-
ben, mert ők maguk sem akartak képviselőt kül-
deni. Különben a zsidó törvényt már szövegezik
és a parlament legközelebbi ülésén tárgyalásra is
kerül. Azok a rendelkezések, amelyeket Prágában
ebben a kérdésben kiadtak, vonatkoznak Szlová-
kiára is.

Visszahívásának körülményeiről nyilatkozik a moszkvai magyar követ

A diplomáciai viszony még nem tekinthető megszakítottnak
Magyarország és Szovjet-Oroszország között

Milánóból jelentik: Arnóthy Junghert Mihály,
Magyarország moszkvai nagykövete, aki a közöl-
multban tért vissza Moszkvából, nyilatkozott a
Milánóban megjelenő „Corriere della Sera” mun-
katársának. Arnóthy ismertette az újságíró előtt
a Moszkvából való visszahívásának részletes
körülményeit.

Február 2-án Litvinov megkért — beszélt el
a magyar követ — hogy fáradjak el hozzá, el-
mondotta, hogy Magyarországnak az a ténykedé-
se, hogy belépett a Komintern ellenes szövetség-
be, ellenséges lépésnek tekinthető a Szovjettel
szemben és ezért megszünteti a magyarországi
szovjet követséget. Ezt közltem kormányommal
és a tőle kapott utasítás következtében azonnal
távoztam Moszkvából. Jogászai szempontból távo-
zásom nem tekinthető diplomáciai szakításnak,
mert megbízó leveletem nem kaptam vissza és
így még ma is moszkvai követ vagyok.

Megérkeztek a francia határra Franco tábornok csapatai

Negrin és Del Vayo Franciaországba menekült

Párizsból jelentik: A Reuter-ügynökség jelen-
tése szerint a nemzeti csapatok partraszállottak
Minorca szigetén és megkezdték a sziget birtokba
vételét. A szigeten levő köztársasági csapatok
nagy része átpartolt a nemzetiekhez, míg egy cse-
kely részük megkísérelte az ellenállást. A Devou-
shire angol cirkáló, amely eddig a sziget kikötő-
jében tartózkodott, fölzendte horgonyát és fedél-
zetén 450 köztársasági menekülttel elhagyta a szig-
etet. Egyes hírek szerint a minorcai köztársasági
kormányzó és a nemzetiek megbízottai a hajó fe-
délzetén találkoztak és itt beszéltek meg az át-
adás feltételeit.

PUSKALÖVÉS NÉLKÜL VONULTAK BE A NEMZETI CSAPATOK KÉT HATÁRVÁROSBA

Másik párizsi jelentés arról számol be, hogy
a nemzeti csapatok két ponton elérték a francia
—spanyol határt. Perthuz határállomáson a nem-
zeti csapatok leszállták a köztársasági zászlókat
és három helyen kitétték a nemzeti lobogót. A
nemzetiek váratlan érkezésének híreire nagy ré-
mület tört ki az itt várakozó köztársasági kö-
zött. A kis város, amelyet éppen kettészél a ha-
tár, — a teljes fölfordulás képét mutatta. A ha-
kosok butoraikat, holmijukat igyekeztek a város
és az utcák francia oldalára hordani és dobálni.
A nemzetiek puskalövés nélkül foglalták el a vá-
rost.

OROSZ FEGYVER ÉS HADIANYAG...
Jólétesült körök szerint a francia határvidék
elfoglalását csak a nemzeti csapokra bizzák. Az
olasz önkéntesek hátrább maradnak a szélső vo-
nalakon. A köztársaságiak francia területre való
özönlése szinte óránként fokozódik. Rengeteg
orosz származású fegyvert és hadianyagot visz-
nek magukkal.

A KÖZTARSASÁGI ALLAMFÉRFIAK FEJVESZ- TETT MENKÜLÉSE

Negrin miniszterelnök és Del-Vayo köztársá-
sági külügyminiszter, akik eddig a francia ha-
tár közelében tartózkodtak, a nemzeti csapatok
váratlanul gyors előnyomulása miatt, csütörtökön
délben gépkocsiba ültek és átlépték a francia ha-
tárt. A két államférfi kocsija Perpignan felé ha-
ladt. Csütörtökön egyébként a köztársasági spa-
nyol kormány hadügyminiszteriumának teljes
személyzete elhagyta Kataloniát és a legnagyobb
sietséggel Franciaországba menekült.

A francia határ közelében folyik a harc Spanyol-
országban. Ez a térkép a legújabb hadállást
mutatja

HIREK

Szerkesztőség és kiadóhivatal:

Nagyvárad, II. Károly király-út 5. sz.

ELŐFIZETÉSI ARAK: Belföldön: Egész évre 900, félévre 450
negyedévre 225, egy óra 75 lei.

Magyarországon: Egész évre 50 P, félévre 25 P, negyedévre 15 P
Egyes szám ára 20 fillér, vasárnap és ünnepen 24 fillér.

Postatakarékpénztári csekk számlánk száma: 80.037

Telefon: 12-27.

Kolozsvári szerkesztő: dr Sulyok István.

Kéziratokat nem örvünk meg és nem adunk vissza.

Öt napon belül be kell jelenteni a lakókat

Nagyvárad, Saját tud. Február 5-iki számunkban teljes egészében közöltük Bihar megye csendőrszárnyparancsnokságának rendeletét, mely a nagyváradi háztulajdonosokat és főbérletet a lakóik 5 napon belül bejelentésére kötelezte. A rövid határidő miatt és amiatt, hogy a bejelentéshez szükséges nyomtatványok még nem érkeztek meg, Petruc Teodor ezredes további intézkedésekig a héten felfüggesztette ennek a rendeletnek a végrehajtását.

Pénteken délelőtt újabb rendelet jött, amelyek értelmében szombat reggeltől számított 5 nap alatt mégis be kell jelenteni a lakókat az 5-én kell rendelkezés alapján.

BEIKTATTÁK ÁLLÁSÁBA AZ ÚJ SAJTÓ-IGAZGATÓT. Bucuresti. Saját tud. Titcanu propagandauigyi alminiszter csütörtökön beiktatta állásába Ion Dragu új sajtóigazgatót.

A vállalatok ezévből is tizenöt százalékot irhatnak le berendezéseik értékéből. Bucurestiből jelentik: Az Ugir közbenjárására a pénzügyminisztérium kebelében működő Központi Adóügyi bizottság rendeletet adott ki, amely ezúttal — az előző évekhez hasonlóan — a vállalatok berendezéseik beszámítási értékéből 15 százalékot irhatnak le, illetve számolhatnak el az 1938. évi mérlegeikben. A pénzügyminisztérium a vonatkozó rendeletet megküldte az összes pénzügyigazgatóságokhoz. A kérés követelések tartaléka továbbra is az összes kinnlevőségek tíz százalékának megfelelő összeggel adómentesen dotálható.

Jelentkezzenek a nagyváradi pénzügyigazgatóságon a forgalmi adót fizető cégek és vállalatok Nagyvárad. Saját tud. A pénzügyigazgatóság a forgalmi adó fizetése alá eső cégek és vállalatokra vonatkozólag a következő rendeletet bocsátotta ki: „Felhívjuk mindazokat a cégeket és vállalatokat, amelyek forgalmi adót fizetnek és erről törvény előírása értelmében könyvet vezetnek, az 1939. évre szóló láttamozás céljából könyveikkel együtt sürgősen jelentkezzenek a pénzügyigazgatóság II. emelet, 36. számú szobájában”.

Két veszedelmes vásári fosztogatót tartóztattott le a csendőrség Csik megyében. Csikszereada. Saját tudósítónktól. A székelyföldi vásárok árusai országos vásárok alkalmával egyre-másra tetek feljelentést ismeretlen tolvajok ellen, akik rendszeresen fosztogatják a vásári áruállományát. Az ennek nyomában megindított nyomozás sokáig nem vezetett eredményre. Végre a gerygötekerőpataki csendőrség letartóztatta Eiekes Ferenc és Blága István munkanélküli lakosokat, akik beismerték, hogy ők a tettesei a sorozatos vásári fosztogatásoknak. A csendőrség házkutatást tartott és nagymennyiségű még értékesítetlen árucikket talált. Rengeteg vászonnemű, bazár-tárgy, lábbeli, kalap és sapka került elő. Csak bányából sapkából tizenkilenc darabot találtak. Atadták őket az ügyészségnek.

Zürichi nyitás. Párizs 11.68 fél, London 20.68 fél, Newyork 440 hétnyelv. Brüsszel 74.40, Milánó 33.22, Amszterdam 237.70, Berlin 177.10, Prága 15.15, Varsó 83.50, Belgrád 10, Bucuresti 337.

ÚJ UTAK KÉSZÜLNEK SZÁSZSEBES ÉS ARAD, TEMESVÁR—ARAD ÉS KOLOZSVÁR—HALMI KÖZÖTT. Bucurestiből jelentik: A Hivatalos Lap hétfői száma közli az uttvény módosítására készült rendeltörvényt, amely azonnal életbelépett. Az uttvény módosításával a kormány meg akarja gyorsítani az utépítési tervek megvalósítását. A kormány ezzel kapcsolatban sürgősen meg akarja építtetni a következő erdélyi és bánáti utakat: Szászsebes—Déva—Arad, Temesvár—Arad, Kolozsvár—Szatmár—Halmi. A költségekre megfelelősségeket irányoztak elő a készülő új költségvetésben.

Egyhónapi elzárás és ötezer lej büntetés cenzurázatlan nyomtatványért. Kolozsvár. Saját tud. A kolozsvári katonai törvényszék Friedmann Sándort, a helybeli Ipuron elnevezés alatt működő nyomdávalal igazgatóját egyhónapi elzárásra és 5000 lei pénzbüntetésre ítélte azért, mert cenzurázatlan nélkül hozta forgalomba a zsidó nyelven megjelenő naptárát.

Újból szabályozzák a közszükségleti cikkek árát Nagyváradon. Saját tud. A mézárások nemrégben emlékiratot juttattak el a bányaváros polgármesteréhez, akit arra kértek, hogy a husarakat két leivel magasabban szabja meg. A polgármester a kérelmet indokoltan találta. Összehívta az árszabályozó bizottságot, amely a közszükségleti cikkek árát a következőkben állapította meg: Lisztárak: Nullásliszt nagyban 9 lei, kicsiben 9.50, 2-es nagyban 8.30, kicsiben 9, 3-as liszt nagyban 8, kicsiben 8.50, 4-es liszt nagyban 7.50, kicsiben 8, 6-os nagyban 5.50, kicsiben 6, rozsliszt nagyban 6.50, kukoricaliszt nagyban 4, kicsiben 4.30. Kenyérárak: luxuskenyér 9, fehér 8, barna 5.50, rozskenyér 6.50 kilónként. Husarak: bivalyha 14, marhahús 22, szopós borjú 28, rugott borjú 22, juhús 20, disznóhús zsíros 32, sovány 30, szalonna 38, zír 42 lei kilónként.

Az egyik ikertestvér vasárnap, a másik keddén született. Temesvár. Saját tud. Románkécsa községben Popovici Mihály lakatos felesége vasárnap egészséges fiúgyermeknek adott életet. Az aszony állapota szükségessé tette, hogy sürgősen be szállítsák a temesvári Fehér Kereszt-kórházba, ahol két nap múlva újabb gyermekáldás érte, megszületett egy leánygyermek is. A leányt, aki Ileana nevet kapott, szerdán jelentették be a temesvári anyakönyvi hivatalban, ahol az eset, amikor a tisztviselők a részleteiről értesültek, nagy feltűnést keltett. Ikrek, akiknek születését kétnapi időköz választja el, valóban ritkán akadna. Emlegett az ikertestvérek egyikét Késán, a másikat Temesváron anyakönyvezték, miután — bár ikrek — más-más helyen születtek.

Rejtélyes és titokzatos körülmények egy öt-éves székely csángógyermek eltűnésével kapcsolatosan. Csikszereada. Saját tud. Fodor Fülöp gimnáziumi csángó gazdálkodó jelentette a csendőrségnek, hogy öt éves kis fia január hó közepe táján hazulról nyomtalanul eltűnt. A csendőrség bevezette a nyomozást és megállapította, hogy a gyermeket Konez Istvánné gyimmesföldi lakos gondozza. Intézkedett, hogy a gyermeket azonnal adják át édes szüleinek, amit Konezné másnapra ígért meg. Mikor a csendőrség másnap felkereste a Konezné lakását, senkit sem talált otthon: Konezné a gyermekkel együtt eltűnt. A csendőrszárnyparancsnokság erőlyes rendelkezésre a csendőrség most kutatja a rejtélyes és titokzatos ügyben a körülményeket: mi lappang a szokatlan ügy hátterében.

Temetés. Özv. Major Károlyné szül. Kramli Mária 70 éves korában Nagyváradon meghalt. Temetését szombaton délután 4 órakor lesz az Ember-kápolnából. (Erdélyi „Concordia”.)

Dr Zigre Miklós kultuszminiszter ünnepies fogadtatása Nagyváradon

Nagyvárad. Saját tud. Pénteken délelőtt 1 óra 13 perckor futott be a pályaudvarra a bucaresti gyors, amelyen dr. Zigre Miklós kultuszminiszter érkezett. A vonatnak pontosan 1 óra kése volt, de a nagyszámban összegyűlt ünnepi közönség türelmesen várakozott a zászoldiszbe öltözött pályaudvaron. Jelen voltak az összes egyházak fejei, valamint a katonai és polgári hatóságok vezetői, a kulturális, társadalmi egyesületek képviselői és nagyszámú tanuló ifjúság.

Dr. Zigre Miklós miniszteri egyruhájában, felemelt karral köszöntötte az egybegyűlteket. Először Chirila Augustin polgármesterrel fogott kezét, ifj. Popescu Aurel a család nevében virágcsokrot nyújtott át, majd a családtagok köszöntötték a kultuszminisztert.

Georgescu Dumitru ezredes-megyefőnök Bihar megye népének üdvözlését tolmácsolta.

Chirila Augustin polgármester beszédében

Vesebajosoknak nélkülözhetetlen!

Hogyan éljen a vesebajos ember?

Írta: Dr. Lukács Pál főorvos.

Orvosi tanácsok, diétás utbaigazítások

Ara 95 lei.

Cronin:

Ezt látják a csillagok...

A világhírű szerzőnek ez a főmunkája az angol bányavidéken játszódik le. Mély és megantató emberi sorsok sokasága adja meg az általalakuló angol világbirodalom tökéletes korpét. Ritkán látott be valaki annyira a hatalmas birodalom belső válságainak titkaiba, mint Cronin, aki a változó földi sorsokat a változatlanul örök csillagok fényénél mutatja be. — Cronin embereket alkot; embereinek sorsa valóság, minden tettük mély szükségességből ered és ezért, életük az egész emberiség típusos vonásait tükrözi. Humor és tragikum változtatják egymást könyvében és ért hozzá, hogy mindkettőből tökéleteset nyújtson.

A könyv ára füzve 314 lei, kötve 414 lei.

Lopás miatt eljárás indult egy földműves ellen, mert zálogot vett egyik adóstól. Szatmár. Saját tudósítónktól. Nem mindennapi ügyben indított nyomozást a szatmári rendőrség. Az országban megjelent Grünfeld Sámuel fakereskedő, aki elpanaszolta, hogy volt alkalmazottja: Szilágyi Mihály batizi gazdálkodó az utcán lekaptja szörmekucsmáját és azzal elmenekült. A rendőrség előállított Szilágyit. A földműves eladta, hogy hosszabb ideig dolgozott Grünfeldnél. A kereskedő később elbocsátotta, de munkabérént nem fizette ki. Azóta hiába jár hozzá, az adósságból nem törleszt Grünfeld. Tegnapi is kérte tőle a pénzt az utcán, s mivel Grünfeld durván válaszolt, mérgében lekaptja a kereskedő kucsmáját és zálogképpen magával vitte. A rendőrség a magyarázatot nem fogadhatta el és a földműves ellen lopás címén eljárást indított.

Ötszázkiló hamisfog a csempészek csomagjában. Szatmár. Saját tud. Szamosdob közönség csendőrségét bizalmasan értesítették, hogy az éjszaka folyamán ismeretlen tettesek értékes szállítmányt akarnak a határon átcsempészni. A csendőrség lesben állottak. Éjfél tájban több embert láttak a határ felől közeledni. A csempészek a vállukon nehéz ládákat cipeltek. A katonák a levegőbe löttek és megállásra szólították fel az alakokat. Ezek azonban nem engedelmkedtek, hanem terhüket eldobva, futásnak eredtek és rövidesen eltűntek az éjszakában. A csendőrség a ládákat bevitték az őrsre, ahol ötszáz kiló műfog került elő a ládákból. Az áru értéke közel kétszáz ezer lei. A nyomozást abbar az irányban is kiterjesztették, hogy a műfogakat kinek megrendelésére hozták be az országba? Az elkövető árut nyilvános árverésen adják el.

kifejtette, hogy sok előkelő vendéget fogadtak már ezen a pályaudvaron, de ilyen bensőséges és meleg szeretettel még soha senkit sem vettek körül, mint Bihar kiváló szülöttjét. Ez a kinevezés is — folytatta szavait Chirila polgármester — öfélége előrelátását és bölcsességét dicséri. A néhai metropolita titkár fiát állította a kultuszminisztérium élére. Reményét fejezte ki, hogy Zigre Miklós dr. a miniszteri székből is ugyan olyan gonddal fog örködni e város és megye boldogulása felett és előrelátása érdekében, mint azt a multban tette.

Candrea dr.-né a román nőegylet, Tanase örnagyné pedig az ortodox román nők egyesületének üdvözlését tolmácsolta.

Zigre Miklós dr. kultuszminiszter meghatótt szavakban mondott köszönetet az elhangzott üdvözlésekért. Az én örömöm az Önök öröme is, az Önök öröme pedig az enyém is — mondotta többek között. Én megtalálom a lelki kapcsolatokat Önökkel és Önök is megtalálják azt velem. Minden erőmmel azon leszek, hogy továbbra is szolgáljam a város és a megye boldogulását.

A miniszter és az előtte szólók beszédét sűrűn szakították félbe a lelkes éljenzéssel és a szívhöljővő öröm megnyilvánulásai.

Szombaton délelőtt 11 órakor egyébként a városháza dísztermében ünnepies fogadást rendeznek a kultuszminiszter tiszteletére, este 9 órakor pedig bankettet tartanak a Casa Nationalában

Átalakítanak egy hadihajót az angol királyi pár kanadai útjára

Huszonöt tonna podgyaszt visz magával az angol király

Londonból jelentik: Az angol királyt és királynét a Repulse nevű cirkáló viszi Kanadába májusban. A királyi utazás idejére lényeges átalakításokat végeznek a hadihajón. Külön királyi lakosztályt építenek a hajóban és ebbe a lakosztályba a Victoria and Albert nevű királyi jacht berendezését szállítják át.

A hadihajónak azt a részét, amelyet rendes körülmények között a kapitány szokott elfoglalni, teljesen a királyi pár rendelkezésére bocsátják. Hatalmas ebédlője lesz a királyi párnak, külön hálószobája és külön fürdőszobája a királynak és a királynőnek, dolgozószobája a királynak. A kapitány egy apró kabinban fog lakni.

Valószínűleg Sir Dudley North ellentengernagy, a királyi jachtok parancsnoka fogja vezetni a királyi pár hajóját az Atlanti óceánon át. Hivatalánál fogva ő felelős „a király tengeri biztonságáért”.

A királyné számára gyönyörű budoárt is rendeznek be, vastag keleti szőnyegekkel, selyemfüggönyökkel.

A hadihajó harci berendezésén kevés változást tesznek. Elvittek a hajóról egy négyhüvelykes ágyút, hogy helyet csináljanak napozó számára a királyi ebédlő tetején. Elvittek két régi típusú ágyút is, de ezeket másutt elhelyezett modern ágyúkkal helyettesítették.

Több tisztnek át kell adnia külön kabinját a királyi kíséret tagjai számára; ezek a tisztek hálótermekben fognak aludni.

A királyi pár 25 tonna súlyú podgyaszt visz magával a tengeri útra. A királyi podgyaszt azok a daruk fogják be- és kirakni, melyek rendes körülmények között repülőgépeket emelnek a hajóra.

Többek között egy gyönyörű zongorát is átvisznek a Victoria and Albert jachtról a cirkálóra.

BEKULDOTT HIREK

Ertesítés

Örömmel értesítjük mindazokat, akik a Déva-telepi ujonnan épülő „Szent Antal” templom javát célzó, a nagy Szent Kilencedével kapcsolatos áldozatosági mozgalmunkhoz csatlakoztak, vagy még csatlakozni akarnak, hogy:

1. Ajándék-imakönyveink szétküldése 1939. február 15-én kezdetét veszi. A csoportos csatlakozók a plébánián juthatnak az imakönyvhöz, az egyénileg jelentkezők pedig saját címükre kapják.

2. Hálás köszönetet mondunk szíves jószágukért és áldozatos lelkületükért. Imádkozunk, hogy az Ur Jézus áldása és páduai Szent Antal égi pártfogása legyen bőséges jutalmuk.

3. Fenti áldozatosági iverünkben kívánatra szívesen küldünk; egyben kérjük őket, hogy minden adományt a következő címre küldjenek: Mánastírea Franciscanilor, Deva, Jud. Hunedoara.

Déva, 1939. február 1.

Hálás szeretettel:

P. VARGHA IRENEUSZ, OFM.

záradafőnök-lelkész; a templomépítő bizottság elnöke.

A brassói Felnőtt Lányok Kongregációja ismét tanujelét adta, hogy él és dolgozik. Most tartotta a már hagyományossá vált estélyét, amely alkalommal ugyancsak aránytalanul kicsinek bizonyult az egyetlen brassói szegényes kulturterem, az egykori „Rajzterem”. A kongreganisták azonban ezen a téren is lelkesen igyekeztek kitenni magukért és maguk készítette művirággal kiegészített vázolatok az ódon helyiséget. Terített asztalok és kedves leánykák várták a közönséget és nem rajtuk mulott, hogy a nagyszámú vendégsereget csak részben tudták elhelyezni. Kis műsor igyekezett hangulatot kelteni, amelyen Pongrácz Matyi táncos, Bitay Pál énekel, Simay Viktor tanár és P. Jánosy Béla zene-tanár zongorakísérettel, valamint Kerekes József csevegéssel szerepelt. Majd rázendített a közkedvelt Kerekes zenekar, hogy amennyira a szűkreszabott hely engedte az egybegyűlt nagyszámú fiatalok szívet nélkül táncolhaassa át a ritkán adódó szép ifarsangi estét. Igen szorgalmasok voltak a kis kongreganisták és nagy öröme telt bennük nemcsak a közönségnek, hanem lelkes vezetőjüknek, Hugyák Erzsikének, akinek elismeréssel kell adoznunk nemcsak szokásból, hanem érdeme szerint. Önzetlen lelkes munkával áll a lelkes kis sereg élén. (sz.)

Teadélután a „Sasok”-nál. A Sasok Turista Egyesülete folyó hó 12-én, vasárnap délután 5 órai kezdettel az I. G. Duca-utca 9. sz. alatti teremben teadélutánt rendez. Belépti díj 20 le, amely összegben a felszolgáló tea ára is bennfoglaltatik.

Időjárás

A bucuresti időjárásutató intézet jelentése szerint a várható időjárás: Élénk északnyugati szél, az éjszakai lehülés fokozódik. A nappali hőmérséklet nem változik lényegesen.

SPORTHIREK

KANADA FÜLÉNYESEN NYERI MÉRKŐZÉSEIT A JÉGKORONG VILÁGBAJNOKSÁGON. Zürichből jelentik: A jégkorong világbajnokság középdöntőjében, csütörtökön játszották Bazelben a Svájc-Magyarország közötti mérkőzést, melyet Svájc csapata nyert 5:2 arányban (harmadidő: 2:1, 2:0, 1:0). Zürichben: Kanada és Németország 9:0 (2:0, 5:0, 2:0).

Magyar gyorskorcsolyázó siker Németországban. Berlinből jelentik: A Deutschlandalléban rendezett csütörtöki fedettpálya versenyen a 3000 méteres síkfutáson a magyar Igloi győzött 8 p. 45.2 másodperces idővel a német Eitel előtt.

Elvették a sportkorok 75 százalékos utazási kedvezményét. Bucurestiből jelentik: A Főszövetség (UFSR) tegnap azt a hírt közölte a szakszövetségekkel, hogy az Ország Öre új szabályzatának életbeléptetésével megszünt a CFR vezérigazgatóságával kötött azon egyezség, amely husznel nagyobb csoportok részére 75 százalékos utazási kedvezményt biztosít. A főszövetség közli, hogy a maga részéről mindent megtesz a kedvezmény visszaszerzésére, azonban arra figyelmezteti a szakszövetségeket, hogy most már csak ismét a régi rendszerű ötös csapatok részére engedélyezett 50 százalékos kedvezményű vasuti igazolványokkal lehet utazni, melyeket a szövetségtől kell kérni a sportegyesületeknek.

NYILTTÉR*

Az Eucharisztikus Emlékkönyv megrendelőink

Örömmel tudatjuk az Emlékkönyv megrendelőivel, hogy a szükséges formalitások elvégzése után abba a kellemes helyzetbe jutottunk, hogy az Emlékkönyvet mai napon postán minden megrendelő részére szétküldhettük.

Hálásan köszönjük irántunk tanúsított eddigi szíves türelmüket, egyben kérjük, hogy a könyvet mindenki vegye át, illetve váltsa ki, tekintve, hogy a késedelem egy vis major eset miatt állott elő.

Oradea-Nagyvárad, Str. Regele Carol No. 1.

Kiváló tisztelettel:

„ECCLESIA” könyvkereskedés

* Fentti nyilttéri rovatban foglalt közleményért sem a Szerkesztőség, sem a Kiadóhivatallal felelősséget nem vállal.

A Magyar Lapok előfizetőihez

Túl azon az igyekezetünkön, hogy lapunk színvonalát újságírói szempontból fokozatosan emeljük, nem tévesztettük szem elől azt sem, hogy olvasóközönségünkkel szoros kapcsolatot teremtsünk. Ezt a kapcsolatot igyekszünk kimélyíteni, amikor ajándékozásai akciókkal olvasóink, illetve előfizetőink között minél több örömet akarunk szerezni.

I. CSOPORT:

Azok az előfizetők, akik folyó év február hó 20-ig EGY EGÉSZ ÉVRE előre, vagyis 1939. évre kiegyenlített az előfizetési díjukat, résztvesznek teljesen díjtalanul alábbi nyeremények kisorsolásában:

1. Egy 6 személyes valódi ezüst desszert készlet.
 2. Egyhetes nyaralás a Gyilkos-tónál.
 3. Egy fényképezőgép.
 4. Előfizetés a „Magyar Lapok”-ra egy teljes évre (1940. évre).
 5. 1000 lei értékben könyvek tetszés szerinti választásában (a könyvek jegyzékét annakidején kiküldjük).
- Ezenfelül 10 előfizető között szeptosztunk 1-1 regényt.

II. CSOPORT:

Akik február 20-ig az 1939. évi ELSŐ FÉLÉVI díjukat egyenlített ki. Az alábbi nyereménytárgyak kisorsolásában vesznek részt:

1. Egy perzsa szőnyeg.
 2. Egyhetes nyaralás Püspökfürdőn.
 3. Egy női- vagy férfi karóra, esetleg zsebóra.
 4. Egy félévi ingyenes küldése a „Magyar Lapok”-nak 1939. második félévben.
 5. Gyönyörű kivitelű Eucharisztikus Kongresszusi Album.
- Ezenfelül 10 előfizető között szeptosztunk 1-1 regényt.

III. IK CSOPORT:

Azok között, akik 1939. február 20-ig bezárólag teljes egészében rendezték az előfizetési díjukat, azaz hátralékban nincsenek. (Ide tartoznak a most jelentkező új előfizetők is, akik legalább háromhavi díjat fentti időpontig kiegyenlítették!) Az alábbi nyereménytárgyak kisorsolásában vesznek részt:

1. Egy uti necesaire.
2. Egy álló asztali óra.
3. 500 lei értékben könyvek tetszés szerint listát megküldjük).
4. Egy villanylámpa (amennyiben a nyerő faluhelyen lakna, ahol villany nincsen, az esetben petroleumfűzővel cserélőnk ezt fel).
5. Egy csinos töltőtoll.

Apróhirdetések

Lakás

szavanként 3 lei

Kiadó

március 1-re 1 szoba, konyha, speizos lakás. Nagyvárad, Str. Axento Sever 13.

Május 1-re

kétszobás, parkettes, előszoba, konyhas utcai lakás kiadó. Nagyvárad, Principele Mihai-u. 16. szám.

3 szobás

comfortos utcai lakás május 1-re kiadó. Megtekinthető d. u. 4-5-ig. Nagyvárad, Str. Nicolae Zsiga 32. szám.

Adás-vétel

szavanként 3 lei

Aki

magnaházat, bérházat, bármilyen ingatlant eladni, venni akar, keresse fel Popovics irodát, Nagyvárad Vlahuta 6

Eladó

a város minden részében magánházak, bérházak 8-10 százalékos nettó jövedelemmel, — birtokok, szőlők, ültetvények, malmok, gyárak, telkek. Popovics ingatlanforgalmi iroda. — Nagyvárad, Str. Vlahuta 6. szám.

Allást kezes

szavanként 1 lei

Intelligens

lány ajánlkozik gyermek mellé vagy magános nőhöz társalkodónak. Címe: Farkas Kató, Nagyvárad, Doiavrancea-utca 43.

Allást nyec

szavanként 2 lei

Ügyes

bejáró felvétetik március 1-re. Nagyvárad, Str. Pasteur 13.

LEGUJABB

Két halálos ítélet a kolozsvári merénylők bűnperében

Stefanescu Goanga egyetemi rektor két merénylőjét halálra, felbujtójukat pedig életfogytiglani kényszermunkára ítélte a katonai törvényszék

Kolozsvár. Saját tud. Több mint egy heti tárgyalás után a katonai törvényszék pénteken délután fél 2 órakor hirdetett ítéletet Stefanescu-Goanga egyetemi rektor merénylőinek, valamint a Kolozsvár és vidéki merényletek bűnpörében. A katonai törvényszék ítélőtáncsa

politikai gyilkosság és politikai merénylet büntetésének előkészítésében bűnösnek találta Pop Ioant és Lascioanu Aurélt és mindkettőjüket halálraítélte.

Atofanei Gheorghét politikai gyilkosságra való felbujtásért életfogytiglani kényszer-

munkára ítélte a törvényszék.

A többi vádlottak közül Andritoiu Gheorghét 7 évre, Boje Stefan és Simera Nicolae 5-5 évre, Angelescu Grigoret 2 évre, Andrei Vasile 7 évre, Blejan Vasile 4 évre, Dendea Vasile 4 évre, Tomescu Mihail 4 évre, Ursati Alexát 2 évre, Dudur Dionisiet 2 évre, Opatzky Alexandrut 3 évre, Goruea Ioant 3 évre, Uta Dumitru 12 évre, Dumitreanu Ioant 5 évre, Beju Gheorghét 4 évre, Costiu Ioant és Mesaros Alexandrut 1-1 évre ítélte a törvényszék.

Tíz vádlottat fölmentettek, míg a többiek között 1 hónaptól 8 hónapig terjedő büntetéseket osztottak.

Gafencu külügyminiszter beszédet mondott a külföldi sajtó- tudósítók lakomáján

„Néha az újságíróknak is úgy kell hallgatnia, mint a diplomátának” — hangsúlyozta a külügyminiszter. — Metaxas görög miniszterelnök és Gafencu táviratváltása

Bucuresti. Saját tud. Csütörtök délután a külföldi sajtó tudósítóinak egyesülete díszlakomát rendezett a Cina vendéglőben. Gafencu külügyminiszter és Titeanu propaganda alminiszter tiszteletére. A lakomán Gafencu beszédet mondott, amelyben párhuzamot vont az újságírói és a diplomata kötelességteljesítése között, hangsúlyozva, hogy miként a diplomátának kell tudnia hallgatni, úgy az újságíró is magában kell, hogy tartson néha egy-egy szenzációt az országok közötti jóviszony érdekében.

— Kötelességünk teljesítése közben. — folytatta Gafencu, — fel kell, hogy fedezzék önkönnel az országnak igazi képét és igazi lelkét. Ez az ország hűségese küldetéséhez és barátaihoz, kész azonban bármikor megszorítani a baráti kezét, amelyet feléje nyújtanak. El van tökéltve, hogy teljesítse minden, az európai szolidaritásra és együttműködésre vonatkozó kötelességet.

Békét és megértést óhajt szomszédaival, de mélységesen ellenséges minden gyűlölködés, vagy támadás gondolatával szemben és el van határozva arra, hogy hagyományos jóindulattal forduljon minden kisebbség felé, amelyek a nagy román nemzeti tömegek közé foglaltnak élnek.

és akkor, bizonyos vagyok, rá fognak önk is jönni, hogy az egyesített és hatalmas Románia, adva lévén földrajzi helyzete, közgazdasági jelentősége és művelődési küldetése, hasznos és szükséges, nemcsak a román népnek, hanem minden szomszéda számára és még tovább, nemcsak minden hatalom és minden népnek, hanem minden nagyhatalom számára, amelyek igyekeznek most tartós alapokra helyezni az európai rendet és egyensúlyt. Sajnos, még nem olyan légkörben, amelyet mindnyájan óhajtunk.

A BALKÁN-ÉRTEKEZLET ELŐKÉSZÍTÉSE.

Bucuresti. Saját tud. A Balkánszövetség államainak küszöbön álló értekezletével kapcsolat-

ban, táviratváltás volt Metaxas görög külügyminiszter és Gafencu román külügyminiszter között.

Metaxas ezalkalommal kifejezi táviratában azt az óhajt, hogy a román külügyminiszter teljesítse küldetését s egyben kifejezést ad ama meggyőződésének, hogy a román külügyminiszter ama megbékítő munka iránti szeretete, amelyet a Balkánszövetség tagállamai végeznek, új lendületet fog adni a Balkánszövetség tevékenységének, ami máris annyi szerencsés eredményt mutat fel. Gafencu választáviratában biztosítja a görög

Negrin már hajlandó Madrid átadására

Jövő hétre várják a nemzeti csapatok bevonulását a spanyol fővárosba

Londonból jelentik: Az angol fővárosba olyan hírek terjedtek el, hogy Negrin miniszterelnök Miaya tábornokot a még harcoló köztársasági hadak legfőbb parancsnokává nevezi ki. Miaya tábornok eddigi megbízatását Matalana tábornok állalná. Más híradások viszont arról számolnak be, hogy Miaya tábornok elhatározta az ellenállás feladását, mert az angolok és franciák is a fegyverletételt tanácsolják.

Egyébként a Franco-kormány megbízottja Londonban tartózkodik és állítólag pénzügyi és gazdasági tárgyalásokat folytat.

Párizsból jelentik: A sajtó nagyrészenek az a véleménye, hogy a spanyol köztársasági hadsereg rövid időn belül földmondja az ellenállást. A

Dr Ernst Häckel tanár nyelvpedagógus
VILAGMODSZERE
**Tanuljunk
könnyen,
gyorsan
angolul!**

Az angol nyelv alapos elsajátításának könnyű és gyors módszere mindenki számára.

Írta **Dr Senczi Miklós**
az Aberdeen-i egyetem (Nagybritánia) Magisztere a báró Eötvös József Collégium tanára.
A helyes kiejtés pontos megjelölésével, szójegyzék és a feladványok megjelölésével, dr Ernst Häckel tanár már ismert és közkezeletű módszere szerint feldolgozva és összeállítva, a kiváló szerző neve és a Häckel módszer világsikerre biztosítottai az angol nyelvtan újszerűsége, kiváló értékei és rendkívül használható volta.

Ez az az angol nyelvtan, melyből valóban a legrovidebb idő alatt, fáradság nélkül, örömmel és tökéletesen sajátíthatja el mindenki a ma már nélkülözhetetlen angol nyelvet.

Erre a könyvre vártunk!

Igen szép és gondos kiállításban füzve 215 lej

külügyminisztert, hogy minden erőfeszítését latbaveti, hogy fenntartsák és fejlesszék a békeművet, amelyet közös erővel építenek s amely a mult évben is oly szerencsés és a szövetség népeinek érdekeivel s békés törekvéseivel annyira megegyező eredményeket hozott.

Hainan szigetét váratlanul megszállták a japánok

Tokióból jelentik: A japán hadsereg több nagyobb egysége váratlanul partraszállt Hainan szigetén.

A Nagyvárad — szatmári egyházmegyei főhatóság intézkedései

A váradai és szatmári egyházmegyében minden templomban a temetés napján nagy gyászmise lesz. Addig mindennap délután és este az összes harangok megszólalnak, hogy a híveket buzgó imádságra szólítsák. A katolikus intézetek a nagy Pápa emlékére gyászünnepséget rendeznek. A váradai papság és szeminárium Mária kongregációja e hó 14-én, kedden fél 11 órakor tartja gyászünnepségét. A papsághoz és hívekhez a főpásztor külön pásztorlevelet intéz. Ennek főbb rendelkezéseit a holnapi számban közöljük.

Jour szerint tárgyalások folynak a két ellenséges fél között. Negrin miniszterelnök megelégedne már azzal is, ha Franco tábornok nagylelkűnek mutatkozna a köztársaságiakkal szemben és nem idegenkedik már Madrid átadásának gondolatától sem. Még azt kéri Negrin, hogy hagyják el a külföldi önkéntesek Spanyolország területét. Ugy a köztársaságiak, mint a nemzetiek cáfolják ezeket a híreszteléseket. A Matin szerint Franco hadseregének végleges győzelme már csupán napok kérdése. Az angol lapok a jövő keddre teszik Madrid visszafoglalásának időpontját.

Minorca szigetét teljesen birtokbavették a nemzetiek, a lakosság nagy lelkesedéssel fogadta Franco csapatait és a csapatokkal érkezett élelmiszer-szállítmányt. Elmondották a sziget lakosai, hogy 4 nap óta nem érkezett már számukra semmiféle élelmiszer.